

**ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ**

Εθνικό Σχέδιο Δράσης

κατά της Εμπορίας Ανθρώπων

Αθήνα

Νοέμβριος 2006

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης που αναλύεται στις επόμενες σελίδες είναι προϊόν των εργασιών της *Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής επιτροπής με σκοπό τον συντονισμό σε πολιτικό επίπεδο των εργασιών για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3064/2002 και την εισήγηση νομοθετικών ή άλλων μέτρων για την "Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων"*

Μέλη της επιτροπής είναι:

- Παναγιώτης Πανούρης, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, πρόεδρος
- Αθανάσιος Βεζυργιάννης, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
- Ευγενία Τσουμάνη, Γενική Γραμματέας Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
- Γεώργιος Μέργος, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.
- Χαράλαμπος Ροκανάς, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών.
- Ανδρέας Καραμάνος, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- Δημήτριος Κοντός, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.
- Βασίλειος Ριζάς, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας.
- Κωνσταντίνος Αιλιανός, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης,

Χρή γραμματέα της επιτροπής εκτελεί η Χριστίνα Πραπίδη, δικηγόρος.

Επίσης στις εργασίες της Επιτροπής συμμετείχαν:

- ο Πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) κ. Ανδρέας Μήλιος
- από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η κα. Σωτηρία Κασνακούδη (Διεύθυνση Μετανάστευσης) και η κα. Αθηνά Χριστοδούλου, νομική συνεργάτις της γ.γ. Ισότητας.
- από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ο κ. Γεράσιμος Νικολάτος Προϊστάμενος Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής
- από το Υπουργείο Εξωτερικών ο πρέσβυς κ. Φραγκίσκος Βέρρος, ο κ. Ηρακλής Μοσκόφ, εμπειρογνώμονας σε θέματα ανθρώπινης ασφάλειας και εμπορίας ανθρώπων και ο κ. Άγγελος Συρίγος, λέκτορας διεθνούς δικαίου
- από το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως η Αστυνομικός Υποδιευθυντής κ. Αντωνία Ανδρεάκου (Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας),
- από το Υπουργείο Δικαιοσύνης η κ. Ιωάννα Βουλγαράκη (Τμήμα Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Γενικά

Η παγκόσμια αύξηση της λαθρομετανάστευσης οδήγησε σε αντίστοιχη δραματική αύξηση δύο εγκλημάτων που μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του 1990 ήσαν περιορισμένης κλίμακας, τουλάχιστον στην Ευρώπη. Σήμερα όλα τα ευρωπαϊκά κράτη αντιμετωπίζουν έντονα:

- α) την ανάπτυξη κυκλωμάτων προώθησεως λαθρομεταναστών και
- β) την παράνομη διακίνηση και εμπορία προσώπων με σκοπό τη σεξουαλική και εμπορική εκμετάλλευση τους

Σε αντίθεση με τα κυκλώματα προώθησεως των λαθρομεταναστών, που ως εκ της φύσεως τους περιορίζονται σε σχετικά μικρό κύκλο προσώπων, η παράνομη διακίνηση και εμπορία προσώπων είναι ένα καθημερινό έγκλημα που αγγίζει μεγάλα τμήματα της κοινωνίας.

Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας, το υψηλό βιοτικό επίπεδο άλλα και το γεγονός ότι είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνιστούν πόλους έλξης για τα παράνομα κυκλώματα που δραστηριοποιούνται στην εμπορία ανθρώπων. Από την αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων των υποθέσεων Εμπορίας Ανθρώπων, διαπιστώνεται ότι η Ελλάδα αποτελεί «χώρα προορισμό» θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την σεξουαλική και οικονομική εκμετάλλευσή τους.

Από το 2001 η ελληνική πολιτεία άρχισε να αντιμετωπίζει την παράνομη διακίνηση και εμπορία προσώπων με πλέον συγκροτημένο τρόπο ως ένα έγκλημα που απαιτεί ειδική αντιμετώπιση. Ένα σημαντικό

πρώτο βήμα ήταν η σύσταση της Ομάδας Καταπολεμήςεως Εμπορίας Ανθρώπων, γνωστής ως ΟΚΕΑ, υπό το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως. Η ομάδα αυτή με διυπουργική και διεπιστημονική σύνθεση στόχευσε στην αλλαγή το νομικού πλαισίου και την ενημέρωση για το πρόβλημα. Την περίοδο αυτή δημιουργήθηκε το πρώτο μέρος του νομικού πλαισίου για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με την αναθεώρηση των σχετικών άρθρων του Ποινικού Κώδικα και την ειδική αντιμετώπιση της παράνομης διακινήσεως με το Νόμο 3064/2002 και το Προεδρικό Διάταγμα 233/2003.

Τον Μάιο του 2004 συστήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Αναστάση Παπαληγούρα ειδική επιτροπή σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων των οκτώ εμπλεκόμενων Υπουργείων που είχε ως σκοπό το συντονισμό σε πολιτικό επίπεδο των εργασιών για την Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Το έργο της Επιτροπής συνέδραμαν εμπειρογνώμονες, επιχειρησιακά στελέχη (αξιωματικοί, εισαγγελείς) και εξειδικευμένες ΜΚΟ.

Έργο της επιτροπής υπήρξε η εκπόνηση τον Ιούλιο του 2004 ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσεων κατά της παράνομης διακινήσεως και εμπορίας προσώπων σε εθνικό επίπεδο. Το πρόγραμμα υπό την επωνυμία *Δράσεις κατά της εμπορίας Ανθρώπων* βασίζεται στο συντονισμό των συναρμόδιων υπουργείων και καλύπτει όλο το φάσμα των δράσεων που αναφέρονται στην παράνομη διακίνηση και συγκεκριμένα:

- στην παρακολούθηση φαινομένου/ εντοπισμός θύματος
- στην αναγνώριση και προστασία θύματος
- στη δημιουργία ξενώνων/καταφυγίων
- στην ιατρική και ψυχολογική υποστήριξη
- στη νομική προστασία και αρωγή
- στον επαναπατρισμό
- στην υποστήριξη στις χώρες προελεύσεως με προγράμματα επανεντάξεως
- στην εκπαίδευση και εργασιακή ένταξη των θυμάτων που παραμένουν στην Ελλάδα
- στην εκπαίδευση της αστυνομίας
- στην εκπαίδευση δικαστών και εισαγγελέων
- στην ενημέρωση κοινού

Αυτοί οι άξονες εξακολουθούν να προσδιορίζουν και σήμερα το πλαίσιο δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης

Ακολούθησε το δεύτερο μέρος της δημιουργίας του νομικού πλαισίου με το νόμο 3386/2005 (ΦΕΚ Α' 212) που έχει ως γενικότερο αντικείμενο την «είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια». Στα άρθρα 46-52 του νόμου 3386/2005, ορίσθηκε σαφώς η έννοια του θύματος εμπορίας ανθρώπων και ρυθμίσθηκε συνολικά το θέμα της προστασίας και αρωγής των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

Σημαντικός σταθμός στη λειτουργία της ειδικής επιτροπής ήταν η υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με δώδεκα Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και την Αρωγή στα θύματα. Το Μνημόνιο έθεσε τους γενικούς όρους συνεργασίας ανάμεσα στην Ειδική Επιτροπή και τις ΜΚΟ προκειμένου να εξασφαλιστεί αποδοτική προστασία και αρωγή στα θύματα της εμπορίας ανθρώπων. Μεταξύ άλλων προβλέπεται η δυνατότητα φιλοξενίας από ΜΚΟ σε καταφύγια, η συνδρομή στον χαρακτηρισμό ενός προσώπου ως θύματος, η κοινωνική αρωγή, η ψυχολογική στήριξη, η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η νομική

αρωγή και η επιμόρφωση μέσω σεμιναρίων σε άτομα ή ομάδες που καλούνται να αντιμετωπίσουν υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων (π.χ. εισαγγελείς, αστυνομικοί).

Τον Μάιο του 2006 ο Υπουργός Δικαιοσύνης προχώρησε στην αναβάθμιση της ειδικής επιτροπής σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων. Θεσπίσθηκε Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή με σκοπό τον συντονισμό σε πολιτικό επίπεδο των εργασιών για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3064/2002 και την εισήγηση νομοθετικών ή άλλων μέτρων για την «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων» (Η υπ' αριθμ. 41396 του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ Β' 493/18.4.2006) και η υπ' αριθμ. 41404 συμπληρωματική (ΦΕΚ Β' 581/9.5.2006)). Με τη συγκεκριμένη ενέργεια διευρύνθηκαν οι αρμοδιότητες της αρχικής ειδικής επιτροπής σε επίπεδο γενικών γραμματέων ώστε να έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει και νομικές προτάσεις ή άλλα μέτρα όσον αφορά την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. Σήμερα, σε καθένα από τα οκτώ συναρμόδια υπουργεία υπάρχουν σημεία επαφής με γραμματειακή υποστήριξη ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και η αδιάλειπτη παρακολούθηση των εξελίξεων και εκκρεμοτήτων

Άμεσες προτεραιότητες

Στις άμεσες προτεραιότητες της Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής επιτροπής είναι:

α) **εξασφάλιση ενεργότερου ρόλου των ΜΚΟ στην διαδικασία αναγνώρισης & παραπομπής των θυμάτων** (Μνημόνιο Συνεργασίας). Προς την κατεύθυνση αυτή θα υπάρξει ειδικό Παράρτημα στο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και των ΜΚΟ. Εκεί θα αναφέρονται οι εξειδικευμένες υπηρεσίες κάθε ΜΚΟ (Ξενώνες, εξειδίκευση και εμπειρία, στελέχωσή από ειδικούς επιστήμονες ή/και εμπειρογνώμονες), ώστε να αποφευχθούν επικαλύψεις και να διευκολύνεται ο επιμερισμός των ρόλων κάθε συναρμόδιου φορέα στην αρωγή και παραπομπή των θυμάτων. Στη συνέχεια, οι Αρχές θα εφοδιασθούν με το συγκεκριμένο Παράρτημα και θα ενημερωθούν για τις δυνατότητες παροχής των εξειδικευμένων υπηρεσιών από κάθε ΜΚΟ οι οποίες, μεταξύ άλλων, μπορούν να φθάσουν και στη διενέργεια προκαταρκτικής πραγματογνωμοσύνη από ειδικούς επιστήμονες ή/και εμπειρογνώμονες για τον χαρακτηρισμό ενός προσώπου ως θύματος στο πλαίσιο του άρθρου 187 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

- β) **καταγραφή και παρακολούθηση της αρωγής** που λαμβάνουν τα αναγνωρισμένα θύματα,
- γ) **ανάδειξη της 24ωρης γραμμής επικοινωνίας 197** του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) με πλήρη ενεργοποίηση και επαρκή στελέχωση από πολύγλωσσο προσωπικό
- δ) **παρακολούθηση του τρόπου λειτουργίας στην πράξη της περιόδου περίσκεψης** και γενικότερα της εξέλιξης των ποινικών διώξεων, ούτως ώστε, εάν χρειασθεί να υπάρξουν παρεμβάσεις για βελτίωση του υπάρχοντος καθεστώτος
- ε) καταγραφή των περιπτώσεων αποφυλάκισης εν αναμονή εκδικάσεως εφέσεως, ειδικότερα όσων έχουν καταδικαστεί με ποινές μακροχρόνιας κάθειρξης σε πρωτοβάθμιο δικαστήριο,
- στ) **επικύρωση της Σύμβασης του ΟΗΕ στο Παλέρμο** για την καταπολέμηση του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος και του συμπληρωματικού πρωτοκόλλου για την εμπορία ανθρώπων,
- ζ) **επικύρωση της συμφωνίας με την Αλβανία** για τους ανηλίκους θύματα εμπορίας, από το ελληνικό κοινοβούλιο

Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

Το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συμμετέχει στο Εθνικό σχέδιο Δράσης με φορείς τη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης και της Γενική Γραμματείας Ισότητας:

Α. Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης

- **Αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου σχετικά με τη χορήγηση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων**

Η δράση του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σχετικά με θέματα εμπορίας ανθρώπων επικεντρώνεται στη διοικητική στήριξη του θύματος, μέσω της αδειοδότησής του και της συνακόλουθης δυνατότητας του να παραμείνει στην ελληνική επικράτεια το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την περάτωση των σχετικών διαδικασιών.

Το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (ν. 3064/2002, Π.Δ. 233/2003) και υπό το πρίσμα της αναγκαιότητας εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την Κοινοτική οδηγία 2004/81/ΕΚ της 29ης Απριλίου 2004 «*Σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργιας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές*», προέβη σε τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τη χορήγηση αδειών διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 44 παρ. 7 του ν. 2910/2001) η χορήγηση των αδειών διαμονής σε θύματα επέιχε θέση άδειας εργασίας, ήταν εξαμήνης διάρκειας και μπορούσε να ανανεωθεί μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

Ειδικότερα στο νέο νόμο **3386/05** για την «Είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια», που ισχύει από 1.1.2006, υφίσταται ειδικό κεφάλαιο (άρθρα 46-52) για τη χορήγηση αδειών διαμονής σε θύματα εμπορίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω κοινοτική οδηγία.

Σημαντική καινοτομία στο εν λόγω κεφάλαιο, αποτελεί η μεταβίβαση αρμοδιότητας της χορήγησης της άδειας διαμονής από τις υπηρεσίες των Περιφερειών της χώρας σε κεντρικό επίπεδο πλέον (ΥΠΕΣΔΔΑ),

στο πλαίσιο αποτελεσματικού έλεγχου και εποπτείας καθώς και καλύτερου συντονισμού μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων και φορέων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται απευθείας από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε μέσω του αρμόδιου εισαγγελέα στη Δ/νση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ.

Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου και είναι διάρκειας ενός έτους, ανανεώσιμη για ισόχρονο διάστημα, έως την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

Στα θύματα εμπορίας, στα οποία χορηγείται η ανωτέρω άδεια διαμονής, διασφαλίζεται δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης και σε παροχές τακτικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 233/03 «Προστασία και αρωγή στα θύματα των εγκλημάτων των άρθρων 323, 323 Α, 349, 351, και 351 Α του Ποινικού Κώδικα, κατά το άρθρο 12 του ν. 3064/2002 (ΦΕΚ Α'248)».

Επιπρόσθετα, προβλέπεται η δυνατότητα αλλαγής σκοπού διαμονής και ειδικότερα μέσα σ' ένα μήνα από την περάτωση της σχετικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης και εφόσον προκύπτει ότι η καταμήνυση για τις πράξεις που έχουν καταγγελλεί είναι αληθής, μπορεί να χορηγείται στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων, άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους του ν. 3386/05.

Επίσης, εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της προθεσμίας περίσκεψης, που αφορά στο επαρκές χρονικό διάστημα, το οποίο χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής στο θύμα εμπορίας ανθρώπων, ώστε να συνέλθει και να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών, προκειμένου στη συνέχεια να αποφασίσει αν θα συνεργαστεί ή όχι με τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές. Ειδικότερα ορίζεται προθεσμία περίσκεψης τριάντα ημερών, η οποία για τους ανήλικους παρατείνεται για ισόχρονο διάστημα.

Ως προς την εφαρμογή των ανωτέρω άρθρων έχει εκδοθεί σχετική εγκύκλιος με παροχή ειδικότερων διευκρινίσεων η οποία έχει αναρτηθεί στην ηλεκτρονική σελίδα του υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης www.ypes.gr.

- **Συνεργασία με ΜΚΟ**

Το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνεργάζεται με ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε θέματα εμπορίας ανθρώπων, παρέχοντας κατά περίπτωση πλήρη ενημέρωση σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι θύματα εμπορίας.

- **Στατιστικά στοιχεία**

Σε συνεργασία με τη Δ/νση Μηχανοργάνωσης & Ηλεκτρονικής Επεξεργασίας Στοιχείων του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στην οποία τηρείται Βάση Δεδομένων για τους υπηκόους τρίτων χωρών που αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3386/2005, μεταξύ των οποίων και θύματα εμπορίας ανθρώπων, παρέχονται ανά τακτά διαστήματα στατιστικά στοιχεία για τον ακριβή αριθμό των αδειών διαμονής που χορηγούνται (αρχικές χορηγήσεις /ανανεώσεις)

Κατά το χρονικό διάστημα από 1.1/2006 έως 31.10.2006 έχουν χορηγηθεί από την Δ/νση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνολικά

39 άδειες διαμονής σε θύματα εμπορίας (24 ανανεώσεις και 15 αρχικές χορηγήσεις) (Βλ .επισυναπτόμενο πίνακα στο Παράρτημα)

Β. Γενική Γραμματείας Ισότητας

I) Δράσεις που έχουν ολοκληρωθεί.

- Η Γενική Γραμματεία Ισότητας σε συνεργασία με το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)** συμμετέχει στα προγράμματα **Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών** σε χώρες προέλευσης οικονομικών μεταναστών και θυμάτων εμπορίας. *Συγκεκριμένα:*

Από το 2005 υλοποιεί το πρόγραμμα **«Εκπαίδευση – κοινωνικός αποκλεισμός- πορνεία-μετανάστευση»** στην **Αλβανία, Μολδαβία, Ουκρανία και Γεωργία**, συνολικού κόστους 150.000 ευρώ, με εταίρο τον Ελληνικό Σύνδεσμο Οικογενειακού Προγραμματισμού. Σκοπός του Προγράμματος είναι η αντιμετώπιση του προβλήματος του κοινωνικού αποκλεισμού των γυναικών στις χώρες αυτές, της ανεργίας, της **σεξουαλικής εκμετάλλευσής τους** και της (καταναγκαστικής) πορνείας που συνδέεται με τη μετανάστευση.

II) Δράσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας συμμετέχει στην Ειδική **Νομοπαρασκευαστική** Επιτροπή των Γενικών Γραμματέων, με τις παρακάτω πολιτικές και δράσεις:

- Τα **Συμβουλευτικά Κέντρα** της **Γενικής Γραμματείας Ισότητας** για τη βία κατά των γυναικών προσφέρουν ψυχοκοινωνική υποστήριξη και νομική συμβουλευτική στα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

- Στο πλαίσιο της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για την εμπορία ανθρώπων, η Γενική Γραμματεία Ισότητας παρήγαγε σχετικό **τηλεοπτικό σποτ**, το οποίο προβλήθηκε ήδη επί τρίμηνο (Φεβρουάριος, Μάρτιος, Απρίλιος 2006) από τα Μ.Μ.Ε. και είχε πολύ θετική ανταπόκριση από το κοινό. Μετά από συμφωνία της Γενικής Γραμματείας Ισότητας με το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο (ΕΡΣ) προγραμματίζεται ο β' κύκλος μετάδοσης του ίδιου τηλεοπτικού μηνύματος στο αμέσως επόμενο διάστημα.

- Έχουν εκδοθεί **ενημερωτικά έντυπα**, για τη καταπολέμηση του φαινομένου με τις υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Επίκειται η εκτύπωση αντίστοιχων εντύπων στην αλβανική, ρωσική και γαλλική γλώσσα .

- Στο πλαίσιο των προγραμμάτων **Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας** του ΥΠ.ΕΞ η Γ.Γ.Ι σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ, έχει ξεκινήσει το 2006 το πρόγραμμα αναπτυξιακής βοήθειας με τίτλο **«Υποστήριξη περιφερειακών πολιτικών ενάντια στην παράνομη διακίνηση και εμπορία γυναικών»** στη **Βοσνία-Ερζεγοβίνη** και στη **Σερβία (Κόσοβο)**, συνολικού προϋπολογισμού 100.000 ευρώ.

Το πρόγραμμα εντάσσεται σε δράσεις που λαμβάνουν χώρα στον κοινωνικό τομέα και στοχεύει στην αντιμετώπιση του φαινομένου της **διεθνικής σωματεμπορίας** μέσω της ενδυνάμωσης των θυμάτων γυναικών, της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και την εκπαίδευση των αρμοδίων φορέων που ασχολούνται με τη αρωγή και προστασία των γυναικών θυμάτων.

Ειδικότερα στο πλαίσιο συνεργασίας με το γραφείο του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης στην Αθήνα, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και τη Σερβία (Κόσοβο), η πρόταση στοχεύει **α)** στην άμεση συμβουλευτική υποστήριξη των θυμάτων στο Σεράγεβο και την Πρίστινα, **β)** στην εκπαιδευτική εκστρατεία σε μαθητές σχολείων στις δύο πόλεις, **γ)** στην εκπαίδευση εκπαιδευτών σε ειδικό σεμινάριο στην Αθήνα και **δ)** στην έμμεση υποστήριξη δομών του Δ.Ο.Μ. στα γραφεία του Σεράγεβο και της Πρίστινα, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην αρωγή και την προστασία των θυμάτων παράνομης διακίνησης και εμπορίας στην περιοχή των Βαλκανίων.

- Στο πλαίσιο του Έργου **«Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις υπέρ των γυναικών»** του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση», που υλοποιεί η Γ.Γ.Ι., στην κατηγορία των ωφελούμενων ανέργων γυναικών περιλαμβάνονται για πρώτη φορά και γυναίκες που έχουν χαρακτηριστεί ως θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας (trafficking). Τα άτομα αυτά αποκτούν άμεσα άδεια παραμονής που είναι ταυτόχρονα και άδεια εργασίας, γεγονός που εξασφαλίστηκε με διάταξη που προώθησε το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α (Ν. 3274/2004, αρ. 34. παρ. 7 και Ν. 3386/2005 αρ.50.), όπως προαναφέρεται στο σχετικό Τμήμα που αναφέρεται στις δράσεις της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσα από την παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης, συμβουλευτικής και κοινωνικής στήριξης. Οι γυναίκες θύματα trafficking έχουν προτεραιότητα σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής.

- Η Γενική Γραμματεία Ισότητας και το Γραφείο της **Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε.** στην Ελλάδα συνέταξαν και υπέγραψαν στις 5-7-2005 νέο αναθεωρημένο **Μνημόνιο Συνεργασίας** με σκοπό να προάγουν από κοινού τα δικαιώματα των ανηλίκων κοριτσιών και των γυναικών στις οποίες έχει χορηγηθεί άσυλο ή οι οποίες έχουν ζητήσει άσυλο ή στις οποίες έχει χορηγηθεί ανθρωπιστικό καθεστώς στην Ελλάδα σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και το Π.Δ. 61/1999.

Με βάση το Μνημόνιο αυτό υλοποιείται ένα σχέδιο δράσης των Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας (ΠΕΠΙΣ). Το σχέδιο περιλαμβάνει αφ' ενός επισκέψεις στα κατά τόπους Κέντρα Κράτησης και Κέντρα Υποδοχής και αφ' ετέρου τη συμμετοχή των ΠΕΠΙΣ στα σεμινάρια προσφυγικού δικαίου που έχουν προγραμματιστεί να υλοποιηθούν στην Περιφέρεια με τη συνεργασία της Ύπατης Αρμοστείας, του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης.

- Η Γενική Γραμματεία Ισότητας, σε συνεργασία με **το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης**, υλοποιεί εντός του **2006 σεμινάρια** σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Ιωάννινα, Πάτρα) με θέμα την βία κατά των γυναικών (στην οποία περιλαμβάνεται και η εμπορία γυναικών και παράνομη διακίνησή τους με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση) και την αντιμετώπισή της. Τα σεμινάρια απευθύνονται σε επαγγελματίες που υπηρετούν είτε στη κεντρική Διοίκηση είτε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού και χειρίζονται περιστατικά κακοποίησης (κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, νοσηλευτές, αστυνομικοί, δικαστές κλπ). Σκοπός είναι η επιμόρφωση των επαγγελματιών αυτών για την καλύτερη αντιμετώπιση του φαινομένου ακόμα και από φορείς που δεν έχουν δημιουργηθεί αποκλειστικά γι' αυτό το σκοπό (π.χ κοινωνικές υπηρεσίες Δήμων).

- Η Γενική Γραμματεία Ισότητας διοργανώνει σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 2006 στην Αθήνα σεμινάριο με θέμα την **Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων**. Σημειώνεται ότι η Γ.Γ.Ι συμμετείχε με εκπρόσωπό της στην Επιτροπή Εμπειρογνομώνων του Συμβουλίου της Ευρώπης που κατάρτισε την Ευρωπαϊκή Σύμβαση κατά της Εμπορίας Ανθρώπων.

- Επίσης η Γ.Γ.Ι. συμμετέχει με εκπρόσωπό της, στην **Ομάδα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων** (ΟΚΕΑ), που συστάθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2001.
- Τέλος, η Γ.Γ.Ι. συνεργάζεται με **Μ.Κ.Ο** για την αντιμετώπιση του φαινομένου και χρηματοδοτεί κατά περίπτωση σχετικές δράσεις τους.

Υπουργείο Οικονομίας Οικονομικών

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών χρηματοδοτεί προγράμματα, κατά της παράνομης διακίνησης και εμπορίας προσώπων καθώς και στήριξης των θυμάτων των ενεργειών αυτών τα οποία σχεδιάζονται και εκτελούνται από τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία. Τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων με εθνικούς πόρους ή με πόρους που προέρχονται από την ΕΕ.

Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό κάθε υπουργείου ή στον προϋπολογισμό εποπτευομένων φορέων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου υπουργείου προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται για την κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού.

Υπουργείο Εξωτερικών

Αποτίμηση Δράσεων ΥΠΕΕ (Ιούνιος 2005 – 2006)

Το Υπουργείο Εξωτερικών (ΥΔΑΣ – Hellenic AID) συμμετέχει ενεργά στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Οι δράσεις του ΥΠΕΕ / ΥΔΑΣ καλύπτουν όλο το φάσμα της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων που περιλαμβάνει το ΕΣΔ (Πρόληψη, Προστασία και Καταστολή). Η υλοποίηση των δράσεων του ΥΠΕΕ πραγματοποιείται μέσω της συνεργασίας με συναρμόδια υπουργεία, μέσω της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, μέσω της διακρατικής συνεργασίας και της συνεργασίας με ελληνικές και διεθνείς ΜΚΟ.

Συνοπτικά, οι δράσεις του ΥΠΕΞ περιλαμβάνουν προγράμματα αναγνώρισης και παραπομπής των θυμάτων, λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας και ψυχο-κοινωνικής υποστήριξης, νομική και διοικητική υποστήριξη, εθελοντικό επαναπατρισμό, δράσεις στις χώρες προέλευσης, εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού και προγράμματα επιμόρφωσης των συναρμόδιων κρατικών φορέων.

Η αξιοποίηση της εμπειρίας των ΜΚΟ είναι ιδιαίτερα σημαντική. Θεσμοθετήθηκε αρχικά μέσω του ειδικού μητρώου πιστοποίησης των ΜΚΟ που διαθέτει η ΥΔΑΣ, και στη συνέχεια μέσω της υπογραφής Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής, 15 ΜΚΟ και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης.

Ειδικότερα, οι δράσεις του ΥΠΕΞ περιλαμβάνουν:

- **Αναγνώριση και παραπομπή των θυμάτων από τους αρμόδιους αστυνομικούς και εισαγγελείς (screening & referral process):** Οι δράσεις στοχεύουν στην επιμόρφωση / ευαισθητοποίηση των συναρμόδιων φορέων (δικαστικών, αστυνομικών, λειτουργών υγείας) μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όπως αυτά της Διεθνούς Ένωσης Αστυνομικών, της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αστυνομικών Υπαλλήλων και της Ένωσης Εισαγγελέων.
- **Ξενώνες φιλοξενίας:** Οι ΜΚΟ που εκτελούν προγράμματα της ΥΔΑΣ λειτουργούν τέσσερις ξενώνες φιλοξενίας σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ιωάννινα. Τον τελευταίο χρόνο εγκαινιάστηκε ο ξενώνας της ΜΚΟ της εκκλησίας «Αλληλεγγύη» με δυνατότητα φιλοξενίας 50 ατόμων.
- **Ανθρωπιστικός επαναπατρισμός & κοινωνική επανένταξη:** Η ΥΔΑΣ έχει υπογράψει σύμβαση συνεργασίας με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) για τον ανθρωπιστικό επαναπατρισμό των θυμάτων και την κοινωνική επανένταξη τους στις χώρες προέλευσης.
- **Νομική και διοικητική υποστήριξη:** Εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα νομικής και διοικητικής υποστήριξης που εξασφαλίζουν την επαρκή δικηγορική υπεράσπιση των θυμάτων, την ορθή εφαρμογή μέτρων όπως η προθεσμία περίσκεψης, η προστασία μαρτύρων και η παροχή άδειας παραμονής και εργασίας στο διάστημα που εκκρεμούν δίκες. Η συνεργασία της ΥΔΑΣ με ΜΚΟ που παρέχουν νομική αρωγή έχει στόχο την αποφυγή εσφαλμένων επαναπατρισμών πιθανών θυμάτων και την υπεράσπιση τους στην εκδίκαση υποθέσεων που προκύπτουν από την εκμετάλλευσή τους (πχ πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα). Παράλληλα θα επιδιώκεται η οικοδόμηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των αρχών και των θυμάτων που είναι καταλυτικής σημασίας στην παροχή πληροφοριών που θα συμβάλλουν στην δίωξη των διακινητών.
- **Εκμετάλλευση ανηλίκων I:** υπεγράφη από τον ΥΦΥΠΕΞ κ. Στυλιανίδη στις 27 Φεβρουαρίου 2006 η Συμφωνία Ελλάδος-Αλβανίας για τη δράση κατά της εμπορίας ανηλίκων, τον ανθρωπιστικό επαναπατρισμό και την κοινωνική επανένταξη τους.
- **Εκμετάλλευση ανηλίκων II:** υλοποιείται η συνεργασία μεταξύ ΥΔΑΣ και USAID στο θέμα της Διεθνούς Συνεργασίας κατά της Παράνομης Διακίνησης Ανηλίκων – Πρόγραμμα TAACT :Transnational Action Against Child Trafficking. Το πρόγραμμα έχει τριετή διάρκεια, ανέρχεται στις 600,000 Ευρώ και συμμετέχουν Ελληνικοί ΜΚΟ.

- **Εκμετάλλευση ανηλίκων III:** υλοποιείται η συνεργασία με την Διεθνή & Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία για τα εξαφανισμένα παιδιά
- **Εκστρατείες ευαισθητοποίησης:** Πραγματοποιήθηκε συνάντηση υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, της Παγκόσμιας Τράπεζας, του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης και πολλών ΜΚΟ, με στόχο τη διαμόρφωση ηθικού κώδικα της επιχειρηματικής κοινότητας κατά της εμπορίας ανθρώπων. Υπεγράφη από εκπροσώπους την διεθνούς επιχειρηματικής Κοινότητας η Διακήρυξη των Αθηνών : “Business Community against Trafficking of Human Beings”.
- **Περιφερειακή συνεργασία 1:** Σε συνεργασία με τον ΔΟΜ, εξειδικευμένες ΜΚΟ και συναρμόδιους κρατικούς φορείς, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις συναντήσεις του Φόρουμ διαβούλευσης του ΥΠΕΞ με διπλωματικούς και προξενικούς υπαλλήλους όλων των χωρών προέλευσης.
- **Περιφερειακή συνεργασία 2:** Η έδρα του Συμφώνου Σταθερότητας για τη ΝΑ Ευρώπη στην Θεσσαλονίκη επιδιώκουμε να καταστεί κομβικό σημείο περιφερειακής συνεργασίας. Σε συνεργασία και με το B-SEC και το SECI (South East European Cooperation Initiative) συντονίζει και διοργανώνει σημαντικές δράσεις όπως ημερίδες για την δια-συννοριακή συνεργασία στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και του οργανωμένου εγκλήματος.
- **Περιφερειακή συνεργασία 3:** Το Κέντρο Προάσπισης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συνεχίζει το πρόγραμμα *Αριάδνη* που έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο διαβούλευσης και συντονισμού δεκαπέντε ΜΚΟ από τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης.
- **Περιφερειακή συνεργασία 4:** Αποφασίσθηκε η έναρξη τριετούς προγράμματος συνεργασίας της ΥΔΑΣ με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου υπό την αιγίδα του ΟΑΣΕ και του Γραφείου Συμφώνου Σταθερότητας στη Θεσσαλονίκη (Πρόγραμμα ΗΡΑ.) Στόχος η κωδικοποίηση του νομικού πλαισίου που διέπει την καταπολέμηση εμπορίας ανθρώπων σε πέντε χώρες προέλευσης των θυμάτων (Αλβανία, ΠΓΔΜ, Βοσνία, Μολδαβία, Ουκρανία) και η επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργών.
- **Περιφερειακή Συνεργασία 5:** Συνεργασία με την Εθνική Ομάδα Εκπαιδευτών (δικαστικών, αστυνομικών, ΜΚΟ) που προέκυψε από το πρόγραμμα ΑΓΙΣ της ΕΕ.
- **Περιφερειακές πρωτοβουλίες 6:** αξιοποίηση του ευρωπαϊκού προγράμματος EQUAL στο οποίο συμμετέχουν κοινοπραξίες ελληνικών κρατικών και ΜΚ φορέων. Με τον συντονισμό του ΔΟΜ το πρόγραμμα EQUAL έχει στόχο να συμβάλει στην διερεύνηση των δεδομένων και των νέων τάσεων ώστε να έχουμε την όσο το δυνατόν ορθολογικότερη αξιοποίηση των πόρων και την αποτελεσματικότερη στοχοθέτηση των δράσεων.
- **Αναπτυξιακά προγράμματα:** Συνεχίζονται τα αναπτυξιακά προγράμματα σε δέκα χώρες προέλευσης των θυμάτων με στόχο την κοινωνική επανένταξη των θυμάτων μετά τον εθελοντικό

επαναπατρισμό τους. Οι δράσεις α) ενισχύουν τα υφιστάμενα κέντρα υποδοχής, β) τα προγράμματα κοινωνικής επανένταξης, γ) ιατρικής περίθαλψης, δ) ανάπτυξης δεξιοτήτων & επαγγελματικής επιμόρφωσης. Το υπουργείο Εξωτερικών στηρίζει επίσης ΜΚΟ και διεθνή ταμεία αρωγής που εξειδικεύονται στην καταπολέμηση του AIDS που μεταδίδεται από θύματα εξαναγκαστικής πορνείας

- **Διπλωματικές πρωτοβουλίες:** επιδιώκεται η ένταξη του προβλήματος στην ημερήσια διάταξη όλων των διεθνών οργανισμών. Η Ελλάδα ως μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας υποστηρίζει την κινητοποίηση των χωρών του ΟΗΕ και προωθεί τη διακρατική συνεργασία στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ του ΟΑΣΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Δικτύου Ανθρώπινης Ασφάλειας.
- **Υπογραφή & κύρωση Διεθνών Συμβάσεων:** υπεγράφη από τον ΥΦΥΠΕΞ κ. Βαληνάκη στις 17 Νοεμβρίου 2005 η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων
- **Προϋπολογισμός:** Στο διάστημα 2004 – 2006 ο προϋπολογισμός της ΥΔΑΣ για δράσεις καταπολέμησης εμπορίας ανθρώπων ανέρχεται στα πέντε εκατομμύρια Ευρώ.

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Πρόνοιας

I. Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) , ιδρύθηκε με το ν. 2639/98 και αποτελεί την εθνική αρχή για τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Οι επιθεωρητές εργασίας διακρίνονται σε Κοινωνικούς και Τεχνικούς οι οποίοι , στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και κυρίως κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων που πραγματοποιούν στους χώρους εργασίας **εξετάζουν και τη διάσταση του εγκληματικού φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων.**

II. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» έχει περιληφθεί για πρώτη φορά- ως επιλέξιμη κατά προτεραιότητα – **ειδική κατηγορία ωφελούμενων ανέργων γυναικών που έχουν χαρακτηριστεί ως θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας.** Το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων γυναικών και βασιζόμενο για την υλοποίηση του σε ένα πλέγμα υποστηρικτικών, ψυχολογικών, κοινωνικών και εργασιακών δομών. Συγκεκριμένα η δράση αφορά στα εξής προγράμματα που υλοποιούνται από τον ΟΑΕΔ :

- Πρόγραμμα για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας
- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων γυναικών (ΝΘΕ)
- Πρόγραμμα επιχορήγησης νέων ελευθέρων επαγγελματιών (ΝΕΕ)

III. Στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας **EQUAL**, πραγματοποιούνται και προγραμματίζονται από αναπτυξιακές συμπράξεις δράσεις των ακόλουθων Έργων του Β' Κύκλου (2005-2008) που στοχεύουν στην ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων (trafficking) :

1. Το πρώτο Έργο που φέρει το διακριτικό τίτλο «ΑΣΠΙΔΑ» (Αναπτυξιακή Σύμπραξη για την Προώθηση Ίσων Δικαιωμάτων για τα Διακινούμενα Άτομα), συνολικού προϋπολογισμού 1.259.624,5 ευρώ, αφορά την υλοποίηση δράσεων πανελλαδικής εμβέλειας, καθώς και τη διακρατική συνεργασία με αντίστοιχης στοχοθεσίας Αναπτυξιακές Συμπράξεις από την Ιταλία, τη Σουηδία και τη Λετονία. Το Έργο συνοπτικά περιλαμβάνει δράσεις θεραπευτικού χαρακτήρα του φαινομένου trafficking, όπως δράσεις διασφάλισης συνθηκών αποτελεσματικής και ολοκληρωμένης στήριξης και ενδυνάμωσης θυμάτων διακίνησης, αλλά και δράσεις που απευθύνονται σε στοχευμένες ομάδες επαγγελματιών (εργοδότες, δημοσιογράφοι, κλπ.) και στον ευρύτερο πληθυσμό, με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση του φαινομένου της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων. Πιο συγκεκριμένα, οι προβλεπόμενες δράσεις εξελίσσονται ως ακολούθως:

- Η διενέργεια ερευνών για την αποτύπωση των αναγκών της ομάδας-στόχου είναι σε εξέλιξη καθώς στην παρούσα φάση συμπληρώνονται τα ερωτηματολόγια. Σχετικά με την «ανίχνευση των στάσεων και διαθέσεων του γενικού πληθυσμού απέναντι στα διακινούμενα άτομα και το φαινόμενο του trafficking» την τρέχουσα περίοδο και κατόπιν ολοκλήρωσης πιλοτικής έρευνας στην Αθήνα, η έρευνα πεδίου εξελίσσεται σε επιλεγμένο πανελλαδικό δείγμα για τη συλλογή πρωτογενών στοιχείων (δομημένη συνέντευξη), ενώ διενεργείται, παράλληλα, επεξεργασία δευτερογενούς υλικού (μελέτη βιβλιογραφίας). Σχετικά με την «ανίχνευση των στάσεων και διαθέσεων των εργοδοτών απέναντι στα διακινούμενα άτομα» αφού ολοκληρώθηκε πιλοτική έρευνα στην Αθήνα, η έρευνα συνεχίζεται σε επιλεγμένο δείγμα στις Περιφέρειες Αττικής, Μακεδονίας και Ηπείρου.
- Οι Δομές ¹ των Ιωαννίνων και της Θεσσαλονίκης λειτουργούν από την 1^η Ιουλίου 2005 και έχουν εξυπηρετήσει συνολικά 14 θύματα εμπορίας. Η Δομή της Αθήνας λειτουργεί από τον Ιανουάριο του 2006 έχει εξυπηρετήσει 15 θύματα.
- Η έκδοση Πολύγλωσσου Οδηγού Δικαιωμάτων και Υπηρεσιών για την ενημέρωση και καθοδήγηση θυμάτων trafficking σε διαφορετικές γλώσσες ολοκληρώνεται με τη συλλογή και επεξεργασία δευτερογενούς υλικού σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων διακίνησης και τα προβλεπόμενα στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, καθώς επίσης και με τη συλλογή και επιβεβαίωση στοιχείων για την καταγραφή φορέων και υπηρεσιών, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, που θα περιλαμβάνονται στον Οδηγό.
- Το Εγχειρίδιο για την αντικειμενική προβολή θεμάτων σχετικά με το trafficking από τα Μέσα Ενημέρωσης είναι στη διαδικασία σύνταξης
- **Το Δίκτυο Εθελοντών (ευαισθητοποιημένων επαγγελματιών) για την Καταπολέμηση του Trafficking και την Υποστήριξη διακινούμενων ατόμων** έχει ήδη προσελκύσει σημαντικό αριθμό ενδιαφερομένων.

¹ **Δομές Πολλαπλής Παρέμβασης που λειτουργούν ως ενιαία σημεία επαφής (one stop shops) και παρέχουν ένα ολοκληρωμένο πλέγμα υπηρεσιών στα θύματα trafficking (π.χ. εξατομικευμένη πληροφόρηση, ψυχολογική και κοινωνική στήριξη, νομική συμβουλευτική, καθοδήγηση και στήριξη για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών της ομάδας-στόχου, ενδυνάμωση).**

- Πραγματοποιήθηκαν στη Ρόδο (7/11/2005) και στην Αθήνα (14/3/2006) σε φοιτητές του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών και του Τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης αντίστοιχα επιμορφωτικά σεμινάρια σε θέματα σχετικά με το trafficking.
- **Οριστικοποιήθηκε το Αναλυτικό Σχέδιο Δημοσιότητας και η Επικοινωνιακή Στρατηγική**, ως εργαλείο που θα διαπνέει οριζόντια όλες τις ενέργειες ευαισθητοποίησης και διάχυσης της πληροφόρησης του Έργου. Ολοκληρώθηκαν οι απαιτούμενες ενέργειες για την κατοχύρωση domain name (www.aspidida.org), της ιστοσελίδας της Αναπτυξιακής Σύμπραξης, για την επεξεργασία της δομής του δικτυακού τόπου και την επεξεργασία των πρώτων κειμένων για την τροφοδότηση της ιστοσελίδας (ελληνική και αγγλική έκδοση) η οποία ετέθη πιλοτικά σε λειτουργία ήδη από το τέλος του 2005. Επίσης, δημιουργήθηκε φόρμα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με το κοινό, μέσω της ιστοσελίδας, ενώ παρέχεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής ενημέρωσης για το Δίκτυο Εθελοντών και υποβολής αίτησης συμμετοχής σε αυτό.

Τέλος, **παρήχθη φυλλάδιο, αφίσσα και Folder διακίνησης υλικού του Έργου** και έως το τέλος Ιουλίου θα έχουν εκτυπωθεί τα **φυλλάδια και οι αφίσσες για τις Δομές Πολλαπλής Παρέμβασης και το Δίκτυο Εθελοντών**.

- Στο πλαίσιο των κοινών δράσεων που θα υλοποιηθούν με τις τρεις Αναπτυξιακές Συμπράξεις από την Ιταλία, τη Σουηδία και τη Λετονία για το διακρατικό έργο με τίτλο : «Δικτύωση κατά της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων» εξελίσσεται η διαδικασία συλλογής **αληθινών ιστοριών από άτομα που εμπλέκονται στον αγώνα ενάντια στην διακίνηση ανθρώπων** από τους εταίρους της ελληνικής ΑΣ και άμεσα ξεκινά η εισαγωγή τους στην εθνική και τη διακρατική ιστοσελίδα. Επίσης διενεργήθηκαν **επισκέψεις μελέτης στην Ιταλία και την Ελλάδα**, οι οποίες κατέληξαν σε αξιόλογα συμπεράσματα. Τέλος στις 22 και 23 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε το **1ο Διακρατικό Εργαστήριο** (παρουσίαση, ανάλυση και μεταφορά καλών πρακτικών μεταξύ των διακρατικών εταίρων) στη Λετονία στο οποίο συμμετείχαν στελέχη 3 εταίρων της ελληνικής Αναπτυξιακής Σύμπραξης.

2. Το δεύτερο Έργο φέρει το διακριτικό τίτλο **«ΝΟΣΤΟΣ»**, συντονίζεται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, τοποθετείται γεωγραφικά στη Βόρεια Ελλάδα (Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης) και για την υλοποίησή του συνεργάζονται φορείς κλειδιά της περιοχής εφαρμογής του, όπως φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ν.Α. Θεσσαλονίκης, Σερρών, Δράμας, Κιλκίς), το Μακεδονικό Ινστιτούτο Εργασίας, ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης, οι ΜΚΟ PR.A.K.S.I.S. και Ελληνικό Δίκτυο Μεταναστών, το ΚΕΚ της Ν.Α. Θεσ/κης και η Αναπτυξιακή Εταιρεία «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ Α.Ε.»

- Το Έργο εκκινείται με δράσεις **καταγραφής και δημοσιοποίησης του trafficking** ως κοινωνικού φαινομένου, καθώς και εντοπισμού της ομάδας στόχου και σύνδεσής της με τις άλλες ευπαθείς κοινωνικά ομάδες της χώρας μας. Συνοπτικά το Πρόγραμμα ολοκληρωμένης δράσης της Αναπτυξιακής Σύμπραξης διαρθρώνεται γύρω από δράσεις **μελετητικού χαρακτήρα, κατάρτισης στελεχών και θυμάτων trafficking, ίδρυσης και λειτουργίας δομών φιλοξενίας, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, συμβουλευτικής, υποστήριξης και παρακολούθησης θυμάτων**

trafficking, βελτίωσης της ποιότητας απασχόλησης και ενίσχυσης τοποθετήσεων σε θέσεις απασχόλησης των θυμάτων trafficking.

- Η μελέτη για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ομάδας στόχου, τις στάσεις και τις αντιλήψεις φορέων και στάσεων Δημοσίων Υπηρεσιών και Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αναμένεται να ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 2006.
- Κομβική δράση της Σύμπραξης είναι η **Ίδρυση και η λειτουργία Κεντρικού Φιλοξενείου θυμάτων trafficking στη Θεσσαλονίκη και τριών Διαμετακομιστικών σταθμών στο Κιλκίς, τις Σέρρες και τη Δράμα** συνδεδεμένων με τα τοπικά αστυνομικά τμήματα. Ειδικά καταρτισμένα στελέχη των παραπάνω δομών θα παρέχουν ψυχοκοινωνική στήριξη και επαγγελματική συμβουλευτική. Μέχρι τέλος Ιουλίου 2006 αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί σχετική οικονομοτεχνική μελέτη. Η έναρξη λειτουργίας τους, βάσει χρονοδιαγράμματος, έχει προγραμματιστεί για το Φθινόπωρο του 2006. Τα μέλη της ομάδας στόχου θα λάβουν μαθήματα ελληνικής γλώσσας και θα παρακολουθήσουν πρόγραμμα επαγγελματικού προσανατολισμού. Στη συνέχεια και με τη συμβολή του Μακεδονικού Ινστιτούτου Εργασίας 24 άτομα της ομάδας στόχου θα τοποθετηθούν επί δεκαμήνου σε θέσεις εργασίας με στόχο την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Η Σύμπραξη υλοποιεί σε συνεργασία με Αναπτυξιακές Συμπράξεις από την Ιταλία και τη Γαλλία διακρατικό πρόγραμμα δράσης με δράσεις κλειδιά, ως ακολούθως:

- δημιουργία εργαλείου συμβουλευτικής, επαγγελματικού προσανατολισμού και παρακολούθησης θυμάτων trafficking
- από κοινού εκπόνηση προγράμματος κατάρτισης των στελεχών των δομών
- ανταλλαγή εμπειριών στην ίδρυση και λειτουργία δομών, καθώς και στη δημιουργία των εκπαιδευτικών πακέτων και των προγραμμάτων κατάρτισης
- δημιουργία Οδηγού σφαιρικής και αποτελεσματικής υποστήριξης της επαγγελματικής ένταξης και παρακολούθησης θυμάτων trafficking.

Τέλος η Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων του Υπουργείου και η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL διοργάνωσε ημερίδα με θέμα «πρακτικές υποστήριξης παράνομα διακινούμενων προσώπων» στις 31 Οκτωβρίου 2006 ,στην Αθήνα (ξενοδοχείο Athens Imperial).

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (Ε.Κ.Κ.Α.)

Ι. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ Ε.Κ.Κ.Α.

Το Ε.Κ.Κ.Α. είναι, σε εθνικό επίπεδο ο κύριος συντονιστικός φορέας του δικτύου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης και πληροφόρησης σε θέματα πρόνοιας.

Ειδικότερα οι υπηρεσίες που προσφέρει είναι:

- Συμβουλευτική πληροφόρηση και ενημέρωση για θέματα πρόνοιας.
- Ψυχολογική υποστήριξη σε άτομα, οικογένειες και ομάδες.
- Προσωρινή φιλοξενία σε ξενώνες σε άτομα που βιώνουν κάποια κρίση ή περιέρχονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.
- Προσωρινή φιλοξενία γυναικών θυμάτων παράνομης εμπορίας και διακίνησης με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση.
- Συντονισμό & διαμεσολάβηση για πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης που προσφέρονται από άλλους φορείς, μη κερδοσκοπικές εταιρείες και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Δίκτυο υπηρεσιών

Οι υπηρεσίες του Ε.Κ.Κ.Α. παρέχονται μέσω ενός δικτύου το οποίο περιλαμβάνει:

1. την τηλεφωνική γραμμή Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (197), (210 197 για κλήσεις που δεν προέρχονται από το Νομό Αττικής)
2. τους ξενώνες προσωρινής φιλοξενίας.
3. την υπηρεσία άμεσης επιτόπιας παρέμβασης
4. τα Κέντρα Κοινωνικής Στήριξης
5. την υπηρεσία Διαχείρισης Κρίσεων

II. Ε.Κ.Κ.Α. ΚΑΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

Το Ε.Κ.Κ.Α. είναι ο κύριος κρατικός φορέας αρωγής και φιλοξενίας θυμάτων παράνομης εμπορίας και διακίνησης με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Στα πλαίσια υλοποίησης του σκοπού αυτού λειτουργεί:

1. Δύο ξενώνες προσωρινής φιλοξενίας (έναν Αττική & έναν Θεσ/νίκη). Στους ξενώνες παρέχεται προσωρινή φιλοξενία – στέγη, τροφή, ψυχολογική υποστήριξη, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Διενεργούνται όλες οι διαδικασίες για αποκατάσταση των θυμάτων.
2. Την Τηλεφωνική Γραμμή Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (197).
Είναι ο αποδέκτης των καταγγελιών για παράνομη εμπορία και διακίνηση. Παρέχει συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη. Παραπέμπει τα περιστατικά στις αρμόδιες υπηρεσίες του Ε.Κ.Κ.Α. ή άλλων φορέων για αντιμετώπιση. Λειτουργεί σε 24ωρη βάση όλες της ημέρες της εβδομάδας.
3. Την Υπηρεσία Υποδοχής Προσωρινής Φιλοξενίας και Επιτόπιας Παρέμβασης.
Παρέχεται η δυνατότητα προσωρινής φιλοξενίας σε ιδιαίτερα κρίσιμες περιπτώσεις, έως ότου διεκπεραιωθούν οι διαδικασίες για την αντιμετώπιση του προβλήματός τους (ιατρικές εξετάσεις, συγκέντρωση στοιχείων κ.λπ.).
Λειτουργεί σε 24ωρη βάση, όλες τις ημέρες της εβδομάδας.

Παρεμβαίνει με αυτοκίνητο και εξειδικευμένο προσωπικό στο σημείο που αναφέρεται ή καταγγέλλεται κάποιο περιστατικό.

Επί πλέον, το Ε.Κ.Κ.Α. έχει συνάψει προγραμματικές συμβάσεις για λειτουργία ξενώνων προσωρινής φιλοξενίας με Μ.Κ.Ο. όπως με το «Χαμόγελο του Παιδιού» και τη Δ.Ε.Σ.Ο. (Διεθνή Εταιρεία Στήριξης Οικογένειας).

Το Ε.Κ.Κ.Α. συνεργάζεται επίσης, με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση του θέματος (Αστυνομία, Εισαγγελία και Μ.Κ.Ο.).

Διαδικασία Προσέγγισης

Τα θύματα trafficking μπορούν να απευθυνθούν απευθείας στο Ε.Κ.Κ.Α., μέσω της τηλεφωνικής γραμμής 197 ή στα Κ.Κ.Σ.

Επίσης παραπέμπονται στην υπηρεσία μας από την Αστυνομία, από το αρμόδιο Τμήμα Antitrafficking, από την Εισαγγελία και από Μ.Κ.Ο. που δραστηριοποιούνται και εμπλέκονται στο σχετικό χώρο.

III. ΘΥΜΑΤΑ TRAFFICKING

Κατά το 2005 στους ξενώνες του Ε.Κ.Κ.Α., φιλοξενήθηκαν 18 θύματα trafficking, ενώ άλλα 44 παραπέμφθηκαν για φιλοξενία σε ξενώνες Μ.Κ.Ο. ή επαναπατρίστηκαν.

Κατά το Α' εξάμηνο του 2006 φιλοξενήθηκε 1 θύμα σε ξενώνα του Ε.Κ.Κ.Α. και τα Κέντρα Κοινωνικής Στήριξης διαχειρίστηκαν άλλες 5 περιπτώσεις. Επίσης, 4 περιπτώσεις απευθύνθηκαν στην Τηλεφωνική Γραμμή Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας «197».

Συνολικά οι υπηρεσίες του Ε.Κ.Κ.Α. διαχειρίστηκαν 72 θύματα trafficking από 01/01/2005 – 30/06/2006.

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης συμβάλλει στην καταπολέμηση και την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων με τους ακόλουθους τρόπους:

1. Νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων

Με το νόμο 3064/2002 (ΦΕΚ Α' 248) για την «καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής

εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών», αντιμετωπίζονται πλέον και οι σύγχρονες μορφές εμπορίας ανθρώπων καθώς και η εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως είναι οι γυναίκες, οι αλλοδαποί και οι ανήλικοι. Επίσης ο νόμος προβλέπει μια σειρά μέτρων για την προστασία και αρωγή των θυμάτων των αδικημάτων που προβλέπονται σ' αυτόν.

Οι βασικότεροι τομείς της συγκεκριμένης νομοθετικής παρέμβασης συνοψίζονται στα εξής:

1. Μετά το άρθρο 323 του Ποινικού Κώδικα (εμπόριο δούλων), προστέθηκε νέο άρθρο (323^Α) με τίτλο εμπορία ανθρώπων, ώστε εκτός από το δουλεμπόριο, να αντιμετωπίζονται πλέον και οι σύγχρονες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως είναι αυτές που γίνονται με σκοπό την αφαίρεση οργάνων του σώματος, την εξαναγκαστική ή απατηλή εκμετάλλευση της εργασίας προσώπων, αλλά και της στρατολόγησης ανηλίκων με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους σε ένοπλες συγκρούσεις. Οι προβλεπόμενες ποινές είναι κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή, ενώ αν η πράξη στρέφεται κατ' ανηλίκου, τελείται κατ' επάγγελμα ή από υπάλληλο ή επέφερε κατ' αποτέλεσμα βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, απειλείται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή.

2. Αναμορφώθηκε το έγκλημα της μαστροπείας (άρθρο 349 του Π.Κ.), ώστε να παρέχεται ουσιαστική προστασία στους ανηλίκους, δεδομένου ότι οι προβλεπόμενες ποινές, αντί αυτών της φυλάκισης, είναι κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή και στις διακεκριμένες περιπτώσεις (αν το έγκλημα τελέστηκε εναντίον προσώπου νεώτερου των δεκαπέντε ετών ή με απατηλά μέσα ή από ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, θετό γονέα, σύζυγο κ.λ.π. ή από υπάλληλο) κάθειρξη και χρηματική ποινή. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 349 του Π.Κ. με φυλάκιση τουλάχιστον δεκαοκτώ μηνών και με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία προάγει στην πορνεία γυναίκες. Η τέλεση της πράξης αυτής από υπάλληλο, ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη, συνιστά επιβαρυντική κατάσταση.

3. Το έγκλημα της σωματεμπορίας (άρθρο 351 του Π.Κ.) μετατρέπεται στη βασικότερη διάταξη του 19^{ου} Κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα, που αναφέρεται στην οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής, ώστε να αντιμετωπίζεται ειδικότερα η εμπορία ανθρώπων, όταν τελείται με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου και με σκοπό την εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής. Έτσι σε βαθμό κακουργήματος τιμωρείται εφεξής η αναγκαστική ή η εν γνώσει της ευάλωτης θέσης των θυμάτων εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής τους, ενώ ως διακεκριμένη περίπτωση τιμωρείται η πράξη, όταν αφορά ανηλίκους ή συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα ή διαπράττεται από συγγενικά πρόσωπα ή τελείται κατ' επάγγελμα ή από υπάλληλο ή είχε ως συνέπεια τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος. Στην παρ. 6 του άρθρου ορίζεται η έννοια της γενετήσιας εκμετάλλευσης, στην οποία δεν υπάγεται μόνο η από κερδοσκοπία επιχείρηση κάθε ασελγούς πράξης, αλλά και οποιαδήποτε χρησιμοποίηση του σώματος, της φωνής ή της εικόνας και της εργασίας ή άλλων υπηρεσιών του παθόντος με σκοπό τη γενετήσια διέγερση.

4. Με σκοπό την ακόμα πιο αποτελεσματική προστασία των θυμάτων, θεσπίζεται ως αξιόποινη και η συμπεριφορά εκείνων, που ενώ γνωρίζουν τη μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονται οι άνθρωποι αυτοί (δηλαδή τα θύματα), σπεύδουν και αποδέχονται είτε την εργασία τους είτε τις «υπηρεσίες τους», που έχουν να κάνουν με την ικανοποίηση της γενετήσιας επιθυμίας των ίδιων (άρθρα 323 Α παρ. 3 και 351 παρ. 3 του Π.Κ.).

5. Στον Ποινικό Κώδικα προστέθηκαν ακόμη δύο νέα άρθρα και ειδικότερα τα άρθρα 348 Α και 351 Α. Με το πρώτο θεσπίζεται το έγκλημα της πορνογραφίας ανηλίκων και μάλιστα το προστατευτέο όριο

ηλικίας αυξάνεται και ανέρχεται στα δεκαοκτώ έτη και με το δεύτερο θεσπίζεται το αξιόποινο της ασέλγειας που διαπράττει ενήλικος σε βάρος ανηλίκου με αμοιβή άλλα υλικά ανταλλάγματα και ανάλογα με την ηλικία του ανηλίκου κλιμακώνεται και η απειλούμενη ποινή.

6. Οι πράξεις του δουλεμπορίου, της εμπορίας ανθρώπων, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, προστίθενται με το άρθρο 11 παρ. 2 του Ν. 3064/2002 στο άρθρο 8 του Ποινικού Κώδικα, ώστε να είναι δυνατή η τιμώρησή τους και όταν τελούνται στην αλλοδαπή ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης.

7. Επίσης, οι πράξεις της εμπορίας ανθρώπων, της σωματεμπορίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, εντάσσονται με το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 3064/2002 στον κατάλογο των εγκλημάτων του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση). Κατ' αυτόν τον τρόπο θα ισχύουν στην περίπτωση αυτή και οι διατάξεις για την προστασία μαρτύρων. Επιπλέον, με την παράγραφο 5 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου (3064/2002), οι πράξεις της εμπορίας ανθρώπων (άρθρο 323 Α του Π.Κ.) και της σωματεμπορίας (άρθρο 351 του Π.Κ.) προστίθενται στον κατάλογο των αξιόποινων πράξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του νόμου 2331/1995 (ΦΕΚ Α' 173), όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 2 παρ. 1 στοιχ. α' του νόμου 3424/2005 «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων του ν. 2331/95 και προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην οδηγία 2001/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και άλλες διατάξεις». Συνεπώς θα ισχύουν και στην περίπτωση αυτή και οι διατάξεις του νόμου 2331/1995 που προβλέπουν την κατάσχεση και την υποχρεωτική δήμευση με την καταδικαστική απόφαση περιουσιακών στοιχείων τα οποία προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα.

8. Εξάλλου στον ίδιο νόμο έχουν περιληφθεί και διατάξεις για την προστασία των θυμάτων, των αδικημάτων που προβλέπονται σ' αυτόν. Ειδικότερα, τα μέτρα αυτά αφορούν την προστασία βασικών έννομων αγαθών των θυμάτων, ιδίως της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας τους, εφόσον αυτά απειλούνται από άμεσο κίνδυνο, την κοινωνική υποστήριξη των θυμάτων με την παροχή στέγης, διατροφής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχολογικής συνδρομής, τη νομική αρωγή των θυμάτων με την εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα.

2. Νομικό πλαίσιο για την προστασία των θυμάτων εμπορίας

Με το Προεδρικό Διάταγμα 233/2003 (ΦΕΚ Α' 204), που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 12 του Ν. 3064/2002, καθορίζονται οι φορείς, τα μέτρα και ο τρόπος παροχής της ως άνω προστασίας, αρωγής και μέριμνας.

Πιο συγκεκριμένα η αρωγή και προστασία που παρέχεται στα θύματα περιλαμβάνει:

- Προστασία για τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα, την προσωπική και γενετήσια ελευθερία, αν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος γι' αυτά τα αγαθά και για όσο χρόνο διαρκεί αυτός ο κίνδυνος.

- Την παροχή, από τις Υπηρεσίες και Μονάδες Παροχής Αρωγής και Προστασίας και για όσο χρόνο κρίνεται αναγκαίο απ' αυτές, δωρεάν αρωγής (βοήθειας) που αφορά τη στέγαση (διαμονή με ασφάλεια σε ειδικά καταλύματα, διατροφή και ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης), ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (ιατρική βοήθεια και χορήγηση των αναγκαίων φαρμάκων με τις οδηγίες του γιατρού), ψυχολογική υποστήριξη από ψυχολόγους – κοινωνιολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς και εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα.

Ειδικά για τους ανήλικους, που δεν έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους, την ένταξή τους σε προγράμματα που αφορούν την εκπαίδευση και την επαγγελματική τους κατάρτιση.

- Για όσους δεν υπερβαίνουν το 23^ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα, εγγραφή στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση μέσω των προγραμμάτων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

- Για τα θύματα που είναι αλλοδαποί και βρίσκονται παράνομα στη χώρα, είναι δυνατόν να αναστέλλεται η απέλασή τους με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών και έγκριση του Εισαγγελέα Εφετών μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στην ποινική δίκη κατά του υπαιτίου των παράνομων πράξεων (άρθρο 12 του νόμου 3064/2002).

- Ωσαύτως τα θύματα που είναι αλλοδαποί και βρίσκονται παράνομα στη χώρα, εφόσον το επιθυμούν, επαναπατρίζονται με ασφαλή τρόπο χωρίς να θίγεται η αξιοπρέπειά τους. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος για τον επαναπατρισμό του απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα ανηλίκων μετά από έκθεση του Επιμελητή ανηλίκων (άρθρο 13 του νόμου 3064/2002).

Με το νόμο **3386/2005** (ΦΕΚ Α' 212) «είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια», ορίζεται πλέον σαφώς η έννοια του θύματος εμπορίας ανθρώπων. Έτσι θύμα εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 323, 323^Α, 349, 351 και 351^Α του Π.Κ. ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη χώρα νόμιμα ή παράνομα (άρθρο 1 περ. ι).

Η εισαγωγή στο νόμο του κεφαλαίου Θ' έχει ως σκοπό τη συνολική ρύθμιση της προστασίας και αρωγής των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο της καταπολέμησης του φαινομένου και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της οδηγίας 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 «Σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργιας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές».

Με τις διατάξεις του άρθρου 46 προβλέπεται ότι σε υπήκοο τρίτης χώρας που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων, με πράξη του Εισαγγελέα Πρωτοδικών, χορηγείται άδεια διαμονής χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου. Η σχετική αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται είτε αυτοπρόσωπα είτε διαβιβάζεται μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Το άρθρο 47 αναφέρεται στο πρώτο στάδιο της όλης διαδικασίας που αφορά την ενημέρωση των θυμάτων για τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής και τις προϋποθέσεις που ζητούνται. Υφίσταται ιδιαίτερη πρόβλεψη για τις περιπτώσεις ασυνόδευτων ανηλίκων θυμάτων, σχετικά με τα απαραίτητα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται από τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές, προκειμένου να προσδιοριστεί η ταυτότητα και η ιθαγένειά τους, ώστε να θεμελιωθεί το γεγονός ότι δε συνοδεύονται. Στο πλαίσιο της ανωτέρω πρόβλεψης, γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τον εντοπισμό της οικογένειας του ανήλικου και λαμβάνονται αμέσως τα απαραίτητα μέτρα, για να εξασφαλίσουν τη νομική τους εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται την εκπροσώπησή τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

Στο άρθρο 48 εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της προθεσμίας επίσκεψης, που αφορά στο επαρκές χρονικό διάστημα, το οποίο χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής στο θύμα εμπορίας ανθρώπων, ώστε να συνέλθει και να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών, προκειμένου στη συνέχεια να αποφασίσει αν θα συνεργαστεί ή όχι με τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές. Ειδικότερα ορίζεται προθεσμία επίσκεψης τριάντα ημερών, η οποία για τους ανήλικους παρατείνεται για ισόχρονο διάστημα, το οποίο θεωρείται επαρκές, ώστε να αντιληφθούν τον κίνδυνο που διατρέχουν και να

συνεργαστούν με τις αρμόδιες αρχές. Ορίζεται ρητά ότι το διάστημα της προθεσμίας περίσκεψης δεν θεμελιώνει δικαίωμα διαμονής στη χώρα. Κατά το ίδιο δε διάστημα, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν απελαύνονται, τυχόν δε εκδοθείσα απόφαση απέλασης ανακαλείται. Η προθεσμία περίσκεψης μπορεί να τερματίζεται με απόφαση της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής, εφόσον το θύμα επανασυνδέσει τις σχέσεις του με τους δράστες των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων. Επιπλέον το κράτος διατηρεί σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας τη δυνατότητα να θέσει τέλος στην προθεσμία περίσκεψης για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Στο άρθρο 49 καθορίζονται μέτρα περίθαλψης και βοήθειας στα θύματα εμπορίας κατά τη διάρκεια της προθεσμίας περίσκεψης (όπως ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, νομική βοήθεια κ.ά.).

Με τις διατάξεις του άρθρου 50 καθορίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων. Ειδικότερα προβλέπεται ότι μετά την παρέλευση της προθεσμίας περίσκεψης ή και πριν παρέλθει αυτή εφόσον συντρέχει η περ. β' της παραγράφου αυτής, ο αρμόδιος Εισαγγελέας εξετάζει εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις και συντάσσει σχετική έκθεση:

α. Εάν κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του εν λόγω προσώπου στην Ελληνική Επικράτεια, προς διευκόλυνση της διενεργούμενης έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας.

β. Εάν το ανωτέρω πρόσωπο έχει επιδείξει σαφή βούληση συνεργασίας και γ. εάν το ίδιο πρόσωπο έχει διακόψει κάθε σχέση με τους φερόμενους ως δράστες των αδικημάτων της περ. ι του άρθρου 1 του νόμου αυτού. Επίσης προβλέπεται ότι στην περίπτωση που ο αρμόδιος Εισαγγελέας εκδόσει θετική γνώμη και υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εξετάζεται κατά προτεραιότητα η σχετική αίτηση και χορηγείται άδεια διαμονής δωδεκάμηνη με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές της αρχικής χορήγησης.

Ορίζεται ακόμη ότι στα θύματα εμπορίας, στα οποία έχει χορηγηθεί η ανωτέρω άδεια διαμονής, διασφαλίζεται δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης και σε παροχές τακτικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 233/2003.

Στο άρθρο 51 ορίζονται οι προϋποθέσεις μη ανανέωσης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής. Ειδικότερα η άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει.

β) Εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική

γ) Όταν το θύμα παύει να συνεργάζεται

δ) Εάν με πρωτοβουλία της αρμόδιας εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής η σχετική διαδικασία διακοπεί

ε) Όταν έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται και η σχετική διαδικασία.

Τέλος στο άρθρο 52 προβλέπεται η δυνατότητα αλλαγής σκοπού διαμονής. Ειδικότερα, μέσα σε ένα μήνα από την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, μπορεί να χορηγείται στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων, άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους και

υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

3. Αντιμετώπιση της εμπορίας των ανθρώπων στο πολιτικό επίπεδο

Δράσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης

1. Επιμόρφωση Δικαστών και Εισαγγελέων που επιτυγχάνεται με την ένταξη σχετικών μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστών και τη διοργάνωση σεμιναρίων επιμόρφωσης των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών στα πλαίσια λειτουργίας του τμήματος επιμόρφωσης της Εθνικής Σχολής Δικαστών, τα οποία διεξάγονται ετησίως στην Κομοτηνή.

Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί ημερίδες-σεμινάρια ως κάτωθι:

- Τον Νοέμβριο του 2004 στη Θεσσαλονίκη ημερίδα στην οποία συμμετείχαν μέλη της Επιτροπής των Γενικών Γραμματέων και παρουσία των Μ.Μ.Ε., με στόχο την ενημέρωση του κοινού από εμπειρογνώμονες.

- Τον Φεβρουάριο του 2005 στην Εθνική Σχολή Δικαστών στη Θεσσαλονίκη νέα ημερίδα- σεμινάριο με τη συμμετοχή μελών της Επιτροπής για την ενημέρωση των δικαστικών λειτουργών, των αστυνομικών και των σπουδαστών της Εθνικής Σχολής Δικαστών.

- Τον Μάρτιο του 2005 ημερίδα στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, παρουσία μελών της Επιτροπής, για την ενημέρωση των δικαστικών λειτουργών και των συναρμοδίων φορέων.

- Την 17^η και 18^η Μαΐου στο Πολεμικό Μουσείο στην Αθήνα διημερίδα με την πρωτοβουλία του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης και την υποστήριξη των Υπουργείων Εξωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με σκοπό την εκπαίδευση όσων προσφέρουν υπηρεσίες στους κρατικούς ξενώνες για θύματα trafficking όσο και στους ξενώνες τους οποίους λειτουργούν Μ.Κ.Ο. με τη χρηματοδότηση της ελληνικής πολιτείας και κλήθηκαν ειδικοί εκπαιδευτές επί του θέματος από όλη την Ευρώπη.

2. Ανάθεση σε ειδικό Εισαγγελέα : Με πρωτοβουλία του Προϊσταμένου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών ανατέθηκε σε μία Εισαγγελέα, στην Αθήνα, η αντιμετώπιση του φαινομένου.

3.. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης λειτουργεί ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την κατάρτιση κυρωτικού νόμου και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων καθώς και του Πρωτοκόλλου του Ο.Η.Ε. για την πρόληψη και τιμωρία της διακίνησης προσώπων, ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών, που συμπληρώνει την Σύμβαση των Η.Ε. κατά του διασυννοριακού Οργανωμένου Εγκλήματος

4. Από το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει συγκροτηθεί νομοπαρασκευαστική επιτροπή :

α) για την προσαρμογή στην ελληνική νομοθεσία στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την Απόφαση – Πλαίσιο του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2001 «σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες». Με την ως άνω Α-Π αναγνωρίζονται τα βασικά δικαιώματα των θυμάτων, δηλαδή πρόσβασης στη δικαιοσύνη (με κύρια έκφραση τη λήψη πληροφοριών), υποστήριξης, προστασίας και

αποζημίωσης (συμπεριλαμβανομένων και των δικαστικών δαπανών). Αναγνωρίζεται επίσης με την Απόφαση ο θεσμός της ποινικής μεσολάβησης (ποινικής συνδιαλλαγής), τον οποίο οφείλουν τα κράτη – μέλη να ρυθμίσουν και να προωθήσουν κατά την εφαρμογή του.

β) για την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη των διατάξεων της οδηγίας 2004/80/EK του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 «για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων», Έχει ήδη κατατεθεί το σχετικό σχέδιο νόμου.

Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως

Οι δράσεις που αναπτύχθηκαν από το Υπουργείο Δημοσίας Τέξεως για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση του φαινομένου της Εμπορίας Ανθρώπων, έχουν ως εξής:

I. Ο.Κ.Ε.Α.

Τον Απρίλιο του 2001 με Κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργών Εσωτερικών Δ.Δ. & Α. και Δημόσιας Τάξης συστάθηκε η Ομάδα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων (ΟΚΕΑ), μια ομάδα με διυπουργική και διεπιστημονική σύνθεση στην οποία προεδρεύει ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας και μετέχουν ως μέλη, υψηλόβαθμοι και εξειδικευμένοι Αξιωματικοί, Επιστήμονες, Εκπρόσωποι των Υπουργείων, Εσωτερικών Δ.Δ. & Α., Δικαιοσύνης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, της Γ.Γ. Ισότητας και του ΔΟΜ με κύριο στόχο την εισήγηση νομοθετικού πλαισίου, καθώς και την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση και υποβολή πρότασης για Οργάνωση Υπηρεσιών.

Με βάση τις εισηγήσεις της ΟΚΕΑ καταρτίσθηκε ο Ν.3064/2002, ο οποίος αποτελεί ένα πρωτοποριακό και συνάμα αποτελεσματικό εργαλείο για την καταπολέμηση του φαινομένου.

Περαιτέρω η ΟΚΕΑ:

- Εισηγήθηκε την ίδρυση και την λειτουργία υπηρεσιών anti-trafficking της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Εξέδωσε news letter (2000 τεύχη) και ήταν η πρώτη που ευαισθητοποίησε όλους τους φορείς του Δημοσίου.
- Διοργάνωσε Έκθεση με έργα τέχνης.(Ευρώπη Ενωμένη κατά της δουλείας)
- Συμμετείχε σε ημερίδες εκδηλώσεις.
- Μέλη της έδωσαν συνεντεύξεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο.
- Δημοσιεύθηκαν άρθρα των μελών της στον ημερήσιο και περιοδικό Τύπο.

Τον Απρίλιο του 2005, στα πλαίσια του επόμενου κύκλου εργασιών, η ΟΚΕΑ αποφάσισε την σύνταξη Έκθεσης για την Εμπορία Ανθρώπων, η οποία θα περιλαμβάνει τις δράσεις που αναπτύχθηκαν και τις συνεργασίες που επιτεύχθηκαν με συναρμοδίους φορείς, επί θεμάτων αντιμετώπισης και καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και της παροχής αρωγής και προστασίας στα θύματα αυτής, κατά τα έτη 2003-2005, ανά Υπουργείο. Σήμερα η ΟΚΕΑ βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας της Έκθεσης και εντός ολίγων μηνών θα ολοκληρώσει το έργο της.

II. ΟΔΕΣΑΠ

Την 28/1/2002 συστάθηκε και λειτουργεί στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Ομάδα Διοίκησης Έργου για το Σχεδιασμό Αντεγκληματικής Πολιτικής (ΟΔΕΣΑΠ), στην οποία προεδρεύει ο Διευθυντής Δημόσιας Ασφάλειας και συμμετέχουν Πανεπιστημιακοί και Υπηρεσιακοί Παράγοντες. Έργο της Ομάδας, σύμφωνα με την απόφαση σύστασής της, είναι η ορθολογική διαμόρφωση ενός πλαισίου δράσης αντεγκληματικής πολιτικής, με μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, η μελέτη και έρευνα του φαινομένου της εγκληματικότητας στις διάφορες εκδοχές του, ο σχεδιασμός αντεγκληματικής πολιτικής, καθώς και η διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στο πεδίο της αντεγκληματικής πολιτικής.

Στα πλαίσια της αποστολής της, η Ο.Δ.Ε.Σ.Α.Π. υπέβαλλε προς την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης κείμενο προτάσεων για μία ολοκληρωμένη πολιτική προστασίας των θυμάτων εγκληματικών πράξεων. Η πρόταση εγκρίθηκε με απόφαση της Φυσικής Ηγεσίας και στη συνέχεια εκπονήθηκε, Ενημερωτικό Εγχειρίδιο με στόχο να συνδράμει και να καθοδηγήσει το έργο των Υφιστάμενων Υπηρεσιών που έρχονται σε επαφή με θύματα εγκληματικών ενεργειών. Συγκεκριμένα, παρέχεται λεπτομερής ανάλυση των υποχρεώσεων και δυνατών δράσεων των αστυνομικών οι οποίοι χειρίζονται υποθέσεις που αφορούν σε:

- Εγκλήματα σε βάρος ανηλίκων
- Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας
- Εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας
- Εγκλήματα κατά της ζωής και σωματικής ακεραιότητας
- Οικονομική και σεξουαλική εκμετάλλευση ανθρώπων

Επιπρόσθετα, περιλαμβάνεται παράρτημα με χρήσιμες πληροφορίες για την περαιτέρω καθοδήγηση και χειρισμό των θυμάτων, από τους Αρμόδιους για τον σκοπό αυτό Φορείς (συμπεριλαμβάνονται και ΜΚΟ), προκειμένου να τύχουν της προβλεπόμενης από το νόμο προστασίας και αρωγής.

III. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Η Ελληνική Αστυνομία με στόχο την μείωση του προβλήματος, εφαρμόζει συγκεκριμένη Στρατηγική και σχέδια δράσης, στα οποία περιλαμβάνονται :

- **Η Αντεγκληματική Πολιτική**

Στη νέα Αντεγκληματική πολιτική που τέθηκε σε εφαρμογή από το 2001 και συνεχίζεται και τα επόμενα χρόνια, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας έθεσαν την αντιμετώπιση του προβλήματος στις βασικές προτεραιότητες δράσης, μέσα από μία διαδικασία στοχοποίησης, ευαισθητοποίησης του προσωπικού, διαρκούς εκπαίδευσης και αυξημένης δραστηριότητας των Υπηρεσιών.

Ειδικότερα προβλέπεται η αποτύπωση του προβλήματος σε επίπεδο Αστυνομικής Δ/νσης, η ανάθεση συγκεκριμένων καθηκόντων σε Αξιωματικούς, στενή συνεργασία με τους Ο.Τ.Α., συνεχή και επίπονη προσπάθεια ευαισθητοποίησης του προσωπικού, ενεργοποίηση και βελτίωση του πληροφοριακού δικτύου, εφαρμογή με αυστηρότητα της ισχύουσας νομοθεσίας, έρευνα σε βάθος των υποθέσεων, εντονότερη δραστηριοποίηση των Τμημάτων Συνοριακής Φύλαξης κ.λπ.

- **Οι Υπηρεσίες Antitrafficking**

Για αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου, λειτουργούν ομάδες anti-trafficking κεντρικά και περιφερειακά. Κεντρικά, το θέμα χειρίζεται η ομάδα anti-trafficking της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας

από το Σεπτέμβριο του 2002. Το έργο της ομάδας είναι να χειρίζεται ειδικά τα θέματα της εμπορίας ανθρώπων και να καθοδηγεί τις περιφερειακές επιχειρησιακές Υπηρεσίες. Στις Δ/νσεις Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης στα λειτουργούντα εξειδικευμένα τμήματα ηθών, λειτουργούν από 1-11-2003 οι ομάδες anti-trafficking, με κατάλληλη στελέχωση σε προσωπικό και υλικοτεχνικό εξοπλισμό. Μετά την αξιολόγηση της δράσης των ομάδων αυτών ο κ. Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας αποφάσισε την συγκρότηση και λειτουργία όμοιων ομάδων σε 12 Αστυνομικές Διευθύνσεις της χώρας ήτοι : Α.Δ. Αρκαδίας, Α.Δ. Αχαΐας, Α.Δ. Ηρακλείου, Α.Δ. Ιωαννίνων, Α.Δ. Κέρκυρας, Α.Δ. Σερρών, Α.Δ. Κοζάνης, Α.Δ. Κυκλάδων, Α.Δ. Λάρισας, Α.Δ. Λέσβου, Α.Δ. Ροδόπης και Α.Δ. Φθιώτιδας από 20-01-2006.

Επιπρόσθετα με το νεοεκδοθέν Π.Δ. 48/13-3-2006 δημιουργήθηκαν στις Δ/νσεις Ασφάλειας Αττικής – Θεσσαλονίκης, Τμήματα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων, τα οποία αποτελούν το Τμήμα 3^ο της Υποδ/σης Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος, αντίστοιχα.

- **Η εκπαίδευση επιμόρφωση του προσωπικού.(Ακαδημία-Σεμινάρια επιμόρφωσης)**

Επειδή θεωρούμε εξαιρετικά σημαντικό το θέμα της Εκπαίδευσης του Αστυνομικού προσωπικού ήδη η Αστυνομική Ακαδημία έχει συμπεριλάβει στη διδακτέα ύλη, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (Παραγωγικές Σχολές Αστυφυλάκων-Αξιωματικών καθώς και τμήματα μετεκπαίδευσης – επιμόρφωσης του αστυνομικού προσωπικού), το θέμα της εμπορίας ανθρώπων(καταπολέμηση φαινομένου-εντοπισμός θυμάτων - παροχή αρωγής και προστασίας σ' αυτά).

- **Η Διεθνής συνεργασία. - Συμμετοχή σε διεθνείς συναντήσεις.**

Το Υπουργείο δημοσίας Τάξεως συμμετέχει με εκπροσώπους Αξ/κούς, και παρακολουθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό συναντήσεων που γίνονται στα πλαίσια της Ε. Ε, του Ο. Η. Ε, EUROPOL, INTERPOL, SECI, Αδριατικής πρωτοβουλίας και Ιονίου, πρωτοβουλίας για την Μαύρη θάλασσα και τον Εύξεινο Πόντο κλπ. Συμμετέχει επίσης σε σεμινάρια και ημερίδες τόσο στο Εξωτερικό όσο και στο Εσωτερικό της Χώρας.

- **Η ανάπτυξη συνεργασιών και συναντήσεων με τις Αστυνομικές Διευθύνσεις παραμεθωρίων περιοχών.**

Για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος πραγματοποιούνται σε διμερή βάση με τις γείτονες χώρες (Αλβανία, ΠΓΔΜ, Βουλγαρία) συναντήσεις των όμορων Περιφερειακών Αστυνομικών Αρχών, εναλλάξ στα συνοριακά σημεία των δύο Χωρών, τακτικά ή έκτακτα όποτε κρίνεται απαραίτητο από τις δύο πλευρές. Ειδικότερα μέσω αυτών των συναντήσεων επιδιώκεται ο συντονισμός των μέτρων άσκησης του διαβατηριακού ελέγχου και επιτήρησης στα μη ελεγχόμενα τμήματα των συνόρων για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, προσώπων, όπλων, καθώς επίσης και η επίλυση τυχόν προβλημάτων που αναφέρονται στα συνοριακά σημεία με τη λήψη εναρμονισμένων μέτρων.

- **Πρόγραμμα ΙΛΑΕΙΡΑ**

Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας εκτελείται Σχέδιο Επιχειρησιακής - Διυπηρεσιακής Δράσης για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων (trafficking).

Το Σχέδιο αυτό φέρει την κωδική ονομασία «ΙΛΑΕΙΡΑ»² και σκοπός του είναι η ουσιαστική, συντονισμένη και αποτελεσματική ανταπόκριση όλων των εμπλεκόμενων στην καταπολέμηση του trafficking Φορέων, μέσω κοινών επιχειρήσεων πανελλαδικής εμβέλειας.

Το Σχέδιο λειτουργώντας προληπτικά και κατασταλτικά, αναπτύσσεται στη βάση δύο παραμέτρων και θα ολοκληρωθεί σε οκτώ φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης. Συγκεκριμένα η **πρώτη παράμετρος** περιλαμβάνει την επιχειρησιακή (αστυνομική) δράση, για την εξάρθρωση οργανωμένων κυκλωμάτων με διεθνικό χαρακτήρα και την απελευθέρωση θυμάτων. Η **δεύτερη παράμετρος** περιλαμβάνει την παροχή προστασίας και αρωγής στα θύματα (ενηλίκων, ανηλίκων, προστασία, φιλοξενία, επαναπατριsmός, υγειονομική περίθαλψη, άσυλο κ.τ.λ.), ως αποτέλεσμα της παραπάνω δράσης.

Οι φάσεις ολοκλήρωσης του Σχεδίου είναι οι εξής:

- Εκπόνηση Σχεδίου
- Προπαρασκευαστικές δράσεις
- Διεξαγωγή Άσκησης επί χάρτου
- Διεξαγωγή πραγματικής Άσκησης ετοιμότητας
- Πλήρης Επιχειρησιακή Δράση (με ορίζοντα έξι μηνών περίπου από σήμερα)
- Περιφερειακή συνεργασία πραγματοποίησης συνεδρίου – άσκησης επί χάρτου (χρονικός ορίζοντας δέκα μήνες περίπου από σήμερα)

Η εμπορία ανθρώπων εστιάζεται στην κίνηση από τις Βαλκανικές Χώρες και ευρύτερα της Ν.Α. Ευρώπης, κυρίως ως χώρες προέλευσης και δράσης οργανωμένων κυκλωμάτων στρατολόγησης και διακίνησης θυμάτων. Αναγνωρίζεται ότι το πρόβλημα, λόγω του διεθνούς χαρακτήρα του και της επικινδυνότητάς του, για να αντιμετωπιστεί απαιτεί **ευρύτερη συνεργασία**. Για το σκοπό αυτό το Σχέδιο θα αναπτυχθεί και σε **Διασυνοριακό – Διαπεριφερειακό Επίπεδο**.

Το Εθνικό αυτό Σχέδιο Επιχειρησιακής – Διυπηρεσιακής Δράσης για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων εντάσσεται στο πλαίσιο ενός συνολικού σχεδιασμού, για τον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων και επιχειρεί μέσα από συγκεκριμένες δράσεις όλων των Χωρών της Ν.Α. Ευρώπης και των Βαλκανίων να επιφέρει μια συνεκτική προσέγγιση στο πλαίσιο της εσωτερικής ασφάλειας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με το Σχέδιο Δράσης, σκοπείται να αναπτυχθεί ταυτόχρονη δράση των Χωρών της Ν.Α Ευρώπης, σε επίπεδο αφ ενός διωκτικών αρχών και αφ ετέρου υποστηρικτικής συνδρομής των θυμάτων, ώστε να υπάρξουν βέλτιστα αποτελέσματα στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. **Η Ελλάδα επιθυμεί και μπορεί να τεθεί στην πρωτοπορία σ' αυτή την μάχη για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ιδιαίτερα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αξιοποιώντας το Ολυμπιακό και Ευρωπαϊκό κεκτημένο.**

• **Η ανταλλαγή πληροφοριών.(INTERPOL, EUROPOL, SECI)**

Στην προσπάθεια καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και κάθε μορφής εγκληματικότητας, σε διεθνές επίπεδο ανταλλάσσονται πληροφορίες με την EUROPOL, INTERPOL, SECI καθώς και μέσω των διμερών σχέσεων που έχουν αναπτυχθεί με την συνομολόγηση συμφωνιών αστυνομικής συνεργασίας τόσο με κράτη μέλη της Ε.Ε. όσο και με Τρίτες Χώρες καθώς επίσης και μέσω της τοποθέτησης αστυνομικών

² Το Σχέδιο αυτό φέρει την κωδική ονομασία «ΙΛΑΕΙΡΑ» και σκοπός του είναι η ουσιαστική, συντονισμένη και αποτελεσματική ανταπόκριση όλων των εμπλεκόμενων στην καταπολέμηση του trafficking Φορέων, μέσω κοινών επιχειρήσεων πανελλαδικής εμβέλειας.

συνδέσμων στις χώρες Ιταλία, Βουλγαρία, Κύπρος, Τουρκία, Αλβανία, Ρωσία, Ουκρανία, ΠΓΔΜ, Κροατία, Βοσνία- Ερζεγοβίνη, Σερβία-Μαυροβούνιο, Ρουμανία (πέραν του αστυνομικού συνδέσμου στο SECI) και Λίβανο.

Η συμμετοχή και οργάνωση διεθνών επιχειρήσεων

Κατά την διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας στην Ε.Ε. το Υ.Δ.Τ. είχε συμπεριλάβει στις προτεραιότητές του την πραγματοποίηση κοινών επιχειρήσεων των χωρών μελών της EUROPOL, των υπό ένταξη χωρών, των χωρών προέλευσης των θυμάτων του ΤΗΒ και του SECI. Από την χώρα μας σχεδιάσθηκε και πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά η πρωτοποριακή επιχείρηση με την κωδική ονομασία «ΛΗΔΑ» με πολύ θετικά αποτελέσματα. Ο συντονισμός της επιχείρησης έγινε από την χώρα μας και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων έγινε με την υποστήριξη της EUROPOL.

Διοργανώθηκαν από το SECI, του οποίου η Ελλάδα είναι μέλος και συγκεκριμένα από την ομάδα εργασίας της εμπορίας ανθρώπων, κατά τα έτη 2002, 2003 & 2004 αστυνομικές επιχειρήσεις, (με την κωδική ονομασία “MIRAGE”), με την συμμετοχή των κ-μ (και της χώρας μας), διεθνών οργανισμών και ΜΚΟ, με στόχο τον προσδιορισμό των εγκληματικών ομάδων που διαχειρίζονται την διακίνηση και εμπορία γυναικών στα πλαίσια κοινών Αστυνομικών ερευνών.

Η εφαρμογή σύγχρονων ερευνητικών τεχνικών, προστασία μαρτύρων, εφαρμογή ευεργετικών διατάξεων για τα θύματα, ελεγχόμενες μεταφορές, πράκτορες υπό κάλυψη κ.λπ.

Η έρευνα σε βάθος των υποθέσεων και εξάρθρωση των κυκλωμάτων με παράλληλη έρευνα για ξέπλυμα χρήματος σε βάρος των δραστών και κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από την εγκληματική δραστηριότητά τους.

Διαβιβάσθηκε Εγκύκλιος Διαταγή του κ. Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας σε όλες τις Υπηρεσίες για τη διευκόλυνση του χειρισμού των υποθέσεων Τ.Η.Β. Επισημαίνεται ότι σε αυτήν αναφέρεται και η συνεργασία των Υπηρεσιών μας με μέλη ΜΚΟ ειδικών ειδικοτήτων (ψυχολόγων-κοινωνιολόγων) τηρουμένων των διατάξεων της Ποινικής Δικονομίας σε θέματα που αφορούν την αρωγή των θυμάτων.

Η δημιουργία καταλλήλων συνθηκών ώστε τα θύματα να υπερνικήσουν το φόβο τους, να αισθανθούν ασφαλή και να μιλήσουν.

Διαβιβάσθηκε σε όλες τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, το Ενημερωτικό Δελτίο με χρήσιμες πληροφορίες για τα δικαιώματα των θυμάτων μεταφρασμένο σε (13) ξένες γλώσσες (Αγγλική, Αλβανική, Αραβική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Ισπανική, Ιταλική, Πολωνική, Ρουμάνικη, Ρωσική, Σέρβικη και Τούρκικη) το οποίο κοινοποιείται στα θύματα ώστε να αισθάνονται ασφαλή και να εμπιστεύονται το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.

- **Η συνεργασία με συναρμόδιους φορείς (Υπουργεία - Υπηρεσίες - Φορείς - ΜΚΟ - ΔΟΜ ξένες Πρεσβείες στη Χώρα μας κ.λπ.)**

Οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας οι οποίες επιλαμβάνονται των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων συνεργάζονται, με τις ξένες Πρεσβείες στη Χώρα μας σε ό,τι αφορά, την παροχή αρωγής στα θύματα υπηκόων τους στις υποθέσεις αυτές. Η συνεργασία αυτή αρχίζει με την ενημέρωση της ξένης Αρχής,

περί της εμπλοκής υπηκόων τους και στη συνέχεια αφού χαρακτηρισθούν από τον αρμόδιο Εισαγγελέα, οι επιληφθείσες Αστυνομικές Υπηρεσίες μεταφέρουν τα θύματα στις Πρεσβείες τους, οι οποίες μεριμνούν για τον επαναπατρισμό τους. Οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας συνεργάζονται επίσης, μέσω της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και της Γενικής Γραμματείας Υγείας-Κοινωνικής Αλληλεγγύης στα θέματα παροχής αρωγής και προστασίας στα θύματα με ΜΚΟ και για τον ασφαλή επαναπατρισμό τους, με τον ΔΟΜ.

Σύσταση Επιτροπής Γενικών Γραμματέων Υπουργείων για

- **Αποστολή Διαταγής στις περιφερειακές-επιχειρησιακές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας με εξειδικευμένες ερωτήσεις για την αναγνώριση πιθανών θυμάτων trafficking.**

Τον Δεκέμβριο του 2004 εστάλη έγγραφο (της ΔΔΑ/ΑΕΑ), σε όλες τις Υπηρεσίες της Χώρας, με εξειδικευμένες ερωτήσεις, για την διευκόλυνση των προανακριτικών Υπαλλήλων, κατά την διερεύνηση υποθέσεων Εμπορίας Ανθρώπων(trafficking).

Με την υποβολή των ερωτημάτων αυτών στα πιθανά θύματα, οι επιλαμβανόμενοι της διερεύνησης των υποθέσεων Αξιωματικοί, επιτυγχάνουν αφενός μεν να προσδιορίσουν αν πράγματι πρόκειται για θύμα και αφετέρου να συγκεντρώσουν πληροφορίες, οι οποίες μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν στα πλαίσια της ποινικής διαδικασίας.

Δ. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ- ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2005 (Ιστοσελίδα: www.ydt.gr).

Η Ομάδα Anti-trafficking του 1^{ου} Τμήματος της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας έχει οριστεί για την τήρηση στατιστικών στοιχείων υποθέσεων Εμπορίας Ανθρώπων. Τα στοιχεία αυτά συλλέγονται με βάση τις αναφορές που αποστέλλουν οι επιλαμβανόμενες επιχειρησιακές Υπηρεσίες όλης της χώρας επί των προαναφερομένων υποθέσεων.

Κατά το έτος 2005, οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας επιλήφθηκαν σε 60 υποθέσεις Εμπορίας Ανθρώπων και Σωματεμπορίας (59 υποθέσεις σεξουαλικής και οικονομικής εκμετάλλευσης και 1 υπόθεση εργασιακής εκμετάλλευσης), εκ των οποίων οι 17 διαπράχθηκαν από Εγκληματικές Οργανώσεις. Από τις έρευνες και τις προανακρίσεις των υποθέσεων αυτών κατηγορήθηκαν 202 δράστες, Έλληνες και αλλοδαποί, ενώ υπήρξαν 137 θύματα (άνδρες, γυναίκες και ανήλικοι) οικονομικής και σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Σε 57- θύματα παρασχέθηκε αρωγή και προστασία από τις μονάδες αρωγής και προστασίας της Πολιτείας, καθώς και από μη κυβερνητικές οργανώσεις. (ΜΚΟ). Για 20- θύματα εκδόθηκε διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα, με την οποία ανεστάλη η απέλασή τους, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν.3064/02.

α. Οι επιληφθείσες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας συνεργάστηκαν:

- ✓ Με τις αλλοδαπές Διπλωματικές (Πρεσβείες –Προξενία) Αρχές στη Χώρα μας, σε 32 περιπτώσεις για την παροχή αρωγής και προστασίας στα θύματα υπηκόων τους.
- ✓ Με τον Δ.Ο.Μ. σε 12 περιπτώσεις για τον ασφαλή επαναπατρισμό.
- ✓ Με Υπηρεσίες και Μονάδες παροχής, προστασίας και αρωγής (ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ) καθώς και με Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς (ΕΚΚΥΘΚΑ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ, ΚΛΙΜΑΚΑ και ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ) μέσω της Γενικής Γραμματείας Ισότητας καθώς και της Γενικής Γραμματείας Υγείας - Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) σε 19 περιπτώσεις.

Επισημαίνεται ότι, η πλειονότητα των θυμάτων **βρίσκεται νόμιμα** στη Χώρα μας και για το λόγο αυτό δήλωσαν στις επιληφθείσες Υπηρεσίες ότι δεν επιθυμούν να τεθούν υπό την προστασία της Πολιτείας και έχουν ήδη αναχωρήσει για τις πατρίδες τους, ενώ ένας μικρός αριθμός βρίσκεται ακόμα στη χώρα μας.

Παράρτημα
Στατιστικά Στοιχεία

**ΠΑΡΟΧΗ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΑ ΘΥΜΑΤΑ
(Άρθρα 323 Α & 351)**

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2003

Κατά το έτος 2003 εξαρθρώθηκαν από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου δημοσίας Τάξεως 49 Εγκληματικές Οργανώσεις και κυκλώματα, δραστηριοποιούμενες στην Εμπορία Ανθρώπων και στην Σωματεμπορία. Από τις έρευνες και τις προανακρίσεις των υποθέσεων αυτών συνελήφθησαν 284 δράστες, Έλληνες και αλλοδαποί, ενώ υπήρξαν 93 θύματα (γυναίκες αλλοδαπές) οικονομικής και σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Σε ό,τι αφορά τα θύματα, τα 28 τέθηκαν υπό την προστασία της πολιτείας και τους παρασχέθηκε αρωγή με διατάξεις που εξέδωσαν οι αρμόδιοι Εισαγγελείς, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν.3064/02 για τα 27, ενώ για το 1 εκδόθηκε διάταξη από τον αρμόδιο Εισαγγελέα, σύμφωνα με το άρθρο 44§7 του Ν.2910/01. Τα θύματα κατά υπηκοότητα έχουν ως εξής: Μολδαβία 6, Ουζμπεκιστάν 3, Ρωσία 10, Ουκρανία 7 και Ρουμανία 2.

Με την συνεργασία της Δ/νσης Δημόσιας Ασφάλειας/ΑΕΑ και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας στο ΚΕΣΟ, φιλοξενήθηκαν 8 θύματα και στους "Γιατρούς του Κόσμου" 6, ενώ τα υπόλοιπα θύματα δήλωσαν εγγράφως ότι δεν επιθυμούν την παροχή αρωγής και την προστασία της Πολιτείας, με αποτέλεσμα άλλα να αναχωρήσουν για τις πατρίδες τους με την συνδρομή του Δ.Ο.Μ. Αθήνας και άλλα να βρίσκονται ακόμα στη χώρα μας σε φιλικά τους σπίτια.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(1/1 έως 31/12/2004)

ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	Παροχή αρωγής & προστασίας	Διάταξη Εισαγγελέα	*Συνεργασία ΚΟ & ΜΚΟ	Συνεργασία με Διπλωματικές Αρχές	Συνεργασία με Δ.Ο.Μ.
ΑΛΒΑΝΙΑΣ	7	7	7		
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	4	3	4		
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ	3	1	2		2
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	2	2	2		2
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	3	3			1
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	6	6	6		
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	17	2	8	12	12
ΡΩΣΙΑΣ	4	1	2		
Τελικό Σύνολο	46	25	31	12	17

* Συνεργασία των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας με την Γενική Γραμματεία Ισότητας καθώς και με την Γενική Γραμματεία Υγείας - Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την παροχή αρωγής και προστασίας σε 31 θύματα από Κυβερνητικούς (ΕΚΑΚΒ) και Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς (Γιατροί του Κόσμου, ΚΕΣΟ, ΕΚΚΥΘΚΑ,ΚΑΘΒ,ΑΡΣΙΣ).

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(1/1 έως 31/12/2005)

ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	Παροχή αρωγής & προστασίας	Διάταξη Εισαγγελέα	*Συνεργασία ΚΟ & ΜΚΟ	Συνεργασία με Διπλωματικές Αρχές	Συνεργασία με Δ.Ο.Μ.
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1		1	1	1
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ	2		2		2
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	2	1	2		2
ΝΙΓΗΡΙΑ	4	4	4		
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	2	2	1		1
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	43	10	7	32	4
ΡΩΣΙΑΣ	3	3	2		2
Τελικό Σύνολο	57	20	19	33	12

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(1/1 έως 30/6/2006)

ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	Παροχή αρωγής & προστασίας	Διάταξη Εισαγγελέα	*Συνεργασία ΚΟ & ΜΚΟ	Συνεργασία με Διπλωματικές Αρχές	Συνεργασία με Δ.Ο.Μ.
-------------------	----------------------------	--------------------	----------------------	----------------------------------	----------------------

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	5	1	5		4
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	1	1	1		
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ					
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	5	5	5		5
ΝΙΓΗΡΙΑ	2	2	2		
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	1	1	1		2
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	3	2	3		
ΡΩΣΙΑΣ	11	11	9		1
Τελικό Σύνολο	28	23	26		12

ΔΡΑΣΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑΣ

(Άρθρα 323^A & 351)

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(1/1/2003 έως 30/6/2006)

ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	Αριθμός Δραστών			
	2003	2004	2005	Α' εξάμηνο 2006
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	-	7	-	-
ΑΛΒΑΝΙΑΣ	22	22	13	13
ΑΡΜΕΝΙΑΣ	3	-	1	-
ΒΕΛΓΙΟ	-	1	-	-
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1	15	12	5
ΓΕΩΡΓΙΑΣ	2	-	-	-
ΕΛΛΑΔΑΣ	166	207	133	67
ΙΝΔΙΑ	-	-	1	-
ΙΡΑΚ	-	-	-	3
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	3	1	-	1
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ	-	2	-	-
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ	5	-	-	-
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	8	4	3	-
ΝΙΓΗΡΙΑΣ	-	-	5	1
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	3	4	-	-
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	12	5	1	1
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	-	-	1	-
ΠΟΛΩΝΙΑΣ	2	-	-	-
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	20	5	28	3
ΡΩΣΙΑΣ	30	10	3	1
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	3	-	-	-
ΣΥΡΙΑ	-	1	-	-
ΤΟΥΡΚΙΑ	4	4	1	-
Τελικό Σύνολο	284	288	202	95

ΘΥΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑΣ
(Άρθρα 323^A & 351)

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(1/1/2003 έως 30/6/2006)

ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	Αριθμός Θυμάτων			
	2003	2004	2005	Α' εξάμηνο 2006
ΑΓ. ΔΟΜΕΝΙΚΟΣ	-	1	-	-
ΑΛΒΑΝΙΑΣ	1	9	2	3

ΑΡΜΕΝΙΑΣ	-	1	2	-
ΑΥΣΤΡΙΑΣ	-	1	-	-
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1	10	9	5
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	-	-	1	-
ΓΕΩΡΓΙΑΣ	-	2	-	1
ΓΚΑΝΑΣ	-	1	-	-
ΕΛΛΑΔΑΣ	-	2	-	-
ΔΑΝΙΑΣ	-	-	1	-
ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ	1	1	2	-
ΕΣΘΟΝΙΑΣ	-	-	1	-
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	2	3	1	-
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	1	-	1	1
ΚΙΡΚΙΣΤΑΝ	-	-	1	-
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ	7	8	3	1
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ	4	4	3	2
ΜΑΡΟΚΟΥ	-	1	-	-
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	10	10	7	5
ΝΙΓΗΡΙΑΣ	2	3	8	2
ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ	-	2	1	-
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	4	5	1	-
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	14	21	12	2
Π.Γ.Δ.Μ.	1	-	-	-
ΠΟΛΩΝΙΑΣ	-	1	-	1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ	1	-	-	-
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	10	41	53	4
ΡΩΣΙΑΣ	31	50	28	18
ΣΥΡΙΑ	-	-	-	1
ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	-	1	-	-
ΤΣΕΧΙΑΣ	3	3	-	-
ΛΕΤΟΝΙΑ	-			2
Τελικό Σύνολο	93	181	137	48

Πίνακας: 1 « Σύνολο αδειών διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 7 του ν. 2910/2001 Έτος 2004»

Υπηκοότητα	Χορήγηση
Μολδαβία	1
Βουλγαρία ³	2
Ουζμπεκιστάν	4
Ουκρανία	5
Ρουμανία	2
Ρωσία	10
Σύνολο	24

Πίνακας: 2 « Σύνολο αδειών διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 7 του ν. 2910/2001 Έτος 2005»

Υπηκοότητα	Χορήγηση
Μολδαβία	1
Βουλγαρία	2
Ουζμπεκιστάν	6

³ Έχει χορηγηθεί σχετική βεβαίωση αντί άδειας διαμονής ενιαίου τύπου, δεδομένου ότι στερούνταν διαβατηρίου, λόγω κατακράτησης από τα κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων, η οποία θα αντικατασταθεί με άδεια διαμονής ενιαίου τύπου σε περίπτωση που εφοδιασθούν με διαβατήριο.

<i>Ουκρανία</i>	<i>6</i>
<i>Ρουμανία</i>	<i>2</i>
<i>Ρωσία</i>	<i>12</i>
<i>Σύνολο</i>	<i>29</i>

Πίνακας:« Σύνολο αδειών διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν. 3386/2005»
Έτος 2006

<i>Υπηκοότητα</i>	<i>Αρχική Χορήγηση</i>	<i>Ανανέωση</i>
--------------------------	-------------------------------	------------------------

<i>Μολδαβία</i>	<i>4</i>	<i>1</i>
<i>Βουλγαρία</i>	<i>1</i>	<i>-</i>
<i>Νιγηρία</i>	<i>5</i>	<i>-</i>
<i>Ουζμπεκιστάν</i>	<i>-</i>	<i>7</i>
<i>Ουκρανία</i>	<i>-</i>	<i>4</i>
<i>Ρουμανία</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
<i>Ρωσία</i>	<i>3</i>	<i>11</i>
<i>Μερικό Σύνολο</i>	<i>15</i>	<i>24</i>
<i>Γενικό Σύνολο (χορηγήσεις & ανανεώσεις)</i>	<i>39</i>	

Συνεχίζουμε τη συντονισμένη προσπάθεια με έμφαση

- στην πραγματική προστασία και στήριξη των θυμάτων
- στην τιμωρία όλων των εγκληματιών
- στην ενημέρωση
- στη συνεργασία με την Κοινωνία των Πολιτών